

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – studia I stopnia – profil praktyczny
studia II stopnia – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 26-27 listopada 2016 roku na kierunku *zarządzanie* prowadzonym
w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego
(profil praktyczny) i drugiego stopnia (profil ogólnoakademicki)
realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej
na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel - członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Stefan Wrzosek – członek PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
3. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu jakości kształcenia
4. Adam Subotkowski – ekspert PKA przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, przedstawicielem Biura Karier, przedstawicielami Kół Naukowych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW
OCENY PROGRAMOWEJ**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium					
	Stopień	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	Niedosta- tecznie

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia	I		X			
	II		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	I		X			
	II		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia	I		X			
	II		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznymi osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	I		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia	II		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy	I, II		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów	I, II		X			

Cz. I.

**Studia I stopnia – profil praktyczny
Ocena spełnienia kryteriów 1-4**

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *
1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę

miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Opracowując koncepcję kształcenia na kierunku „zarządzanie”, uwzględniono założenia przyjęte w dokumentach strategicznych, koncentrując proces kształcenia na kluczowym celu wskazanym w Misji Uczelni, jakim jest „kształcenie konkurencyjnych na krajowym i międzynarodowym rynku pracy i odpowiedzialnych społecznie profesjonalistów zdolnych sprostać wymaganiom XXI wieku, przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu problemów społecznych o znacznej doniosłości”. W koncepcji kształcenia uwzględniono znaczenie dwóch zintegrowanych czynników: przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz osiąganie przez nich stosownych kompetencji społecznych, między innymi w zakresie współdziałania w różnych strukturach życia społecznego.

Koncepcja kształcenia realizuje także cele Polityki Jakości określonej dla Uczelni, w tym np.:

- „zachęcanie studentów i stwarzanie im odpowiednich warunków do rozwoju aktywności życia akademickiego, (...), rozwijania własnych pasji i zainteresowań (...) oraz podejmowania wszelkiego rodzaju inicjatyw wykraczających poza proces kształcenia, a sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi studentów” - np. poprzez działalność kół naukowych, stwarzanie możliwości publikowania efektów swoich badań, współpracę z Clark University.
- „systematyczne prowadzenie badań jakości kształcenia” oraz „propagowanie wzorców zachowań i działań projakościowych w społeczności akademickiej Uczelni” – poprzez wdrożenie i systematyczne doskonalenie Ogólnouczelnianego oraz Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia i angażowanie w działania projakościowe interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- „podejmowanie działań zmierzających do kształtowania u studentów (...) postawy otwartości na inne kultury oraz poszanowania i zrozumienia wartości międzykulturowych” –

np. poprzez uwzględnienie w programie kształcenia efektu K_K08 (jest świadomy znaczenia zdolności adaptacji i działania w nowych warunkach i sytuacjach, np. związanych z odmiennością kulturową grupy) oraz treści kształcenia związanych z aspektami międzynarodowymi – np. Zarządzanie zespołem w przedsiębiorstwie międzynarodowym,

W opracowaniu koncepcji kształcenia uwzględniono m.in. założenia przewidziane w Misji i Strategii Wydziału, wskazujące na: „tworzenie programów i projektów ukierunkowanych na rozwój kompetencji osobowych, interpersonalnych, obywatelskich i międzykulturowych studentów i słuchaczy (m.in. komunikacji, pracy zespołowej, postępowania etycznego, samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy, kreatywności i przedsiębiorczości, dostosowania się do rynku pracy)“:

- w ramach kształtowania u studentów postaw etycznych w programie kształcenia uwzględniono efekt K_K06 (rozumie potrzebę postępowania etycznego w ramach wyznaczonych ról organizacyjnych i społecznych), co realizowane jest poprzez odpowiednie treści kształcenia a także dobór kadry o wysokich kwalifikacjach zawodowych i etycznych,
- w ramach rozwijania umiejętności zdobywania oraz uzupełniania wiedzy przez całe życie do programu kształcenia na studiach I stopnia włączono np. efekt K_K10 (jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych),
- w ramach kształtowanie umiejętności pracy w zespole i kierowania pracą zespołową, uwzględniono w koncepcji kształcenia efekt K_K02 (jest przygotowany do organizowania i kierowania (na poziomie podstawowym) pracą zespołów (projektowych, zadaniowych itp.) i organizacji w środowisku pracy i poza nim) oraz odpowiednie metody kształcenia i formy zajęć, jak np. zajęcia projektowe, konwersatoryjne,
- w ramach kształtowanie u studentów postaw przedsiębiorczych uwzględniono w programie kształcenia efekty: K_K11 (ma świadomość konieczności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy) oraz K_U04 (posiada elementarne umiejętności związane z samodzielnym podejmowaniem działalności gospodarczej), co uwzględniono w programie studiów wprowadzając treści kształcenia z zakresu przedsiębiorczości np. w przedmiotach specjalnościowych.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie jest jednostką otwartą na potrzeby w zakresie kształcenia. Zgodnie z jego Misją, którą jest przyczynianie się do rozwoju gospodarczego i intelektualnego regionu w koncepcji kształcenia założono zdobycie przez studentów kwalifikacji cenionych i pożądaných na rynku pracy. W trosce o podkreślaną w strategiach Uczelni i Wydziału otwartość na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje, w procesie tworzenia koncepcji kształcenia uwzględniono opinie interesariuszy zewnętrznych – w drodze konsultacji z nimi ukształtowany został m.in. profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych. Studenci I stopnia mają do wyboru 2 specjalności: Zarządzanie logistyczne, Zarządzanie nowoczesną organizacją.

Zgodnie ze strategią Uczelni i Wydziału, kształcenie na kierunku „zarządzanie” ma charakter aplikacyjny, budujący wiedzę w kontekście praktyki, co odpowiada wymogom współczesnego rynku pracy.

W opracowaniu koncepcji kształcenia uwzględniono także efekty współpracy międzynarodowej m.in. z Clark University, standardy krajowe wypracowane przez środowisko akademickie polskich uczelni oraz bogate doświadczenie kadry naukowo-dydaktycznej

1.2.

Plany rozwoju kierunku przewidują wzmocnienie upracticznienia kształcenia poprzez wprowadzanie odpowiednich metod i form kształcenia uwzględniających przygotowanie zawodowe absolwentów do wymogów współczesnego rynku pracy. Plany rozwoju kierunku przewidują zwiększenie ilości takich zajęć, jak wizyty studyjne w przedsiębiorstwach, firmach i instytucjach w celu zapoznania studentów z warunkami przyszłego środowiska pracy, zajęcia warsztatowe, zajęcia realizowane w terenie. Planuje się wprowadzenie przedmiotu praktycznego Gra biznesowa, który będzie wspomagany odpowiednimi pomocami edukacyjnymi zapewniającymi udział w symulowanym środowisku pracy.

W planach rozwoju kierunku przewiduje się stopniowe umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez rozszerzania listy zajęć prowadzonych w języku angielskim, stałe wizyty

semestralne profesorów z Clark University z wykładami dla studentów, zwiększenie udziału studentów zagranicznych oraz, w dalszej perspektywie, nawiązanie współpracy z ośrodkami zagranicznymi w zakresie realizacji praktyk zawodowych.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów podejmuje działania zmierzające do systematycznego doskonalenia programu kształcenia. W postępowaniu tym uwzględnia zarówno zmieniający się stan aktualnej wiedzy z zakresu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowane zostały efekty kształcenia, jak i zmiany uwarunkowań społecznych i gospodarczych oraz potrzeb rynku pracy dla absolwentów. Zmiany te są dokonywane z uwzględnieniem sugestii pochodzących od interesariuszy zewnętrznych. W celu realizacji tego zadania dąży się do rozszerzania kontaktów z pracodawcami, stowarzyszeniami przedsiębiorców oraz pracodawców, jednostkami terytorialnymi Krakowa i województwa małopolskiego. Środowiska te służą także pomocą w zapewnieniu studentom miejsc praktyk zawodowych oraz ewentualnego zatrudnienia w przyszłości.

Przedstawione przez jednostkę plany rozwoju ocenianego kierunku studiów przewidują wzmocnienie upracticznienia kształcenia poprzez wprowadzanie odpowiednich metod i form kształcenia uwzględniających przygotowanie zawodowe absolwentów do wymogów współczesnego rynku pracy. W szczególności przewiduje się wprowadzanie takich form zajęć praktycznych, jak wizyty studyjne w przedsiębiorstwach i instytucjach w celu zapoznania studentów z warunkami przyszłego środowiska pracy, zajęcia warsztatowe, zajęcia realizowane w terenie. Planuje się także wprowadzenie przedmiotu praktycznego Gra biznesowa, który będzie wspomagany odpowiednimi pomocami edukacyjnymi zapewniającymi udział w symulowanym środowisku pracy.

Planach rozwoju kierunku zakładają także stopniowe umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez poszerzanie listy zajęć prowadzonych w języku angielskim, stałe wizyty semestralne profesorów z Clark University z wykładami dla studentów, zwiększenie udziału studentów zagranicznych oraz, w dalszej perspektywie, nawiązanie współpracy z ośrodkami zagranicznymi w zakresie realizacji praktyk zawodowych.

1.3.

Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych, a zakładanie dla niego efekty kształcenia odniosła do dziedziny nauk ekonomicznych oraz trzech dyscyplin: **nauk o zarządzaniu, ekonomii i finansów**. Przyporządkowanie takie jest prawidłowe, w szczególności kierunkowe efekty kształcenia odpowiadają wskazanym dyscyplinom naukowym, z punktem ciężkości położonym na nauki o zarządzaniu.

1.4.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów podjęła działalność od roku akademickiego 2015/2016. Podjęły w niej studia osoby kształcące się poprzednio w innej jednostce Uczelni. Obecnie obowiązujące efekty kształcenia dla ocenianego kierunku studiów zostały wprowadzone Uchwałą Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi Nr 1 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie określenia (zatwierdzenia) efektów kształcenia dla programu kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie” o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Efekty są szeroko rozbudowane opisując szczegółowo wiedzę, umiejętności i kompetencje absolwentów. Przyjęto 23 efekty w zakresie nabywanej przez studentów wiedzy, 21 w zakresie kształtowania umiejętności i 11 w odniesieniu do kompetencji społecznych. Każdy z efektów kierunkowych został w odpowiedni merytoryczny sposób odniesiony do od jednego do trzech efektów obszarowych. W każdym z zakresów zastosowano odniesienia do wszystkich obszarowych efektów kształcenia przyjętych dla nauk społecznych. Odniesienia te są merytorycznie prawidłowe.

Uczelnia określając efekty kształcenia uwzględniła w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Jako przykłady mogą posłużyć następujące efekty kierunkowe: K_U05 – posiada podstawowe umiejętności efektywnego i skutecznego zarządzania powierzonymi zasobami ludzkimi, materialnymi, finansowymi i informacyjnymi w celu wykonania konkretnych zadań, K_U13 – ma podstawowe umiejętności uczestniczenia w przeprowadzeniu audytu wybranych obszarów działalności organizacji, K_U15 – ma elementarne umiejętności posługiwania się wybranymi przepisami prawa oraz wybranymi standardami systemów zarządzania w celu uzasadniania konkretnych działań i rozwiązań.

W sylabusach przedmiotów zostały określone przedmiotowe efekty kształcenia.

Sformułowano je w trzech zakresach – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W każdym zakresie są to dwa, trzy efekty, co stanowi właściwy poziom ich uszczegółowienia. Dla każdego z efektów przedmiotowych wskazano odniesienia do odpowiednich efektów kierunkowych.

Jednostka opracowała także matrycę zawierającą zestawienie efektów kształcenia i przedmiotów ujęte w programie studiów. Matryca wskazuje na to, w ramach jakich przedmiotów realizowane są poszczególne efekty kształcenia. Należy wskazać, że uwzględniono w niej w szczególności seminarium dyplomowe i praktyki zawodowe. Podane w matrycy przyporządkowania efektów do przedmiotów są zasadne. Matryca wskazuje jednocześnie, że program kształcenia umożliwia realizację wszystkich przyjętych dla kierunku efektów kształcenia.

Efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii stosowanej w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Używane sformułowania są zrozumiałe i pozwalają na weryfikowanie realizacji efektów przy zastosowaniu narzędzi i procedur określonych w sylabusach przedmiotów.

Przyjęte dla ocenianego kierunku studiów efekty kształcenia są spójne z efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i odpowiadają poziomowi kształcenia oraz przyjętemu przez jednostkę profilowi praktycznemu. Uwzględniają one w szczególności praktyczne przygotowanie zawodowe.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, że są zapoznawani zarówno z kierunkowymi jak i modułowymi efektami kształcenia, które są sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Potwierdza to również analiza własna efektów kształcenia. Są one elementem integralnym sylabusu, który jest umieszczany na stronie internetowej uczelni i dostęp do niego uzyskać można po zalogowaniu. Efekty kształcenia są również prezentowane studentom podczas pierwszych zajęć dydaktycznych na początku semestru. Podczas spotkania Zespołu Oceniającego ze studentami nie wykazali oni znacznej wiedzy w zakresie efektów kształcenia, które są im prezentowane w sylabusach przedmiotowych. Można zauważyć braki w zakresie zrozumienia, czym są efekty kształcenia, co warunkują oraz czego, za ich pomocą, student może się dowiedzieć o przedmiocie lub kierunku studiów. W opinii studentów wiedza i umiejętności, jakie studenci zdobywają na wizytowanym kierunku, są wystarczające do zdobycia uprawnień i kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Studenci stwierdzili, że w ich ocenie uczą się zagadnień potrzebnych do wykonywania zawodu, w szczególności stanowisk kierowniczych.

1.5.

1.5.1. Nie dotyczy ocenianego kierunku studiów.

1.5.2.

Program kształcenia obejmuje treści z zakresu przedmiotów podstawowych, kierunkowych i specjalnościowych właściwe dla dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany został kierunek studiów. Treści programowe dla ocenianego kierunku studiów zostały określone w sylabusach przedmiotów. Jako zasadę przyjęto określenie 8 tematów w ramach każdego przedmiotu, co pozwala na odpowiednie uszczegółowienie realizowanych zagadnień. Treści programowe są merytorycznie prawidłowo dobrane do danego przedmiotu i pozwalają na realizację przyjętych dla niego efektów kształcenia. Dla każdego zagadnienia wskazano, jakie efekty przedmiotowe odpowiadają jego realizacji. Wszystkie kierunkowe efekty kształcenia mają pokrycie w przedmiotowych efektach kształcenia, a ich realizacja wspierana jest przez odpowiednie treści programowe. Sylabusy wskazują także literaturę przedmiotu, z podziałem na pozycje podstawowe i uzupełniające. Liczba tych pozycji jest zrównoważona (po kilka w każdej grupie). Reprezentują one aktualny poziom wiedzy w ramach poszczególnych przedmiotów.

Zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych oferowane są dwie specjalności: Zarządzanie logistyczne oraz Zarządzanie nowoczesną organizacją. Każda ze specjalizacji obejmuje po 10 przedmiotów odpowiadających kanonowi wiedzy nauk o zarządzaniu.

Na tej podstawie można stwierdzić, że dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z przyjętymi dla niego efektami kształcenia. Treści te odpowiadają aktualnie wykorzystywanym w praktyce rozwiązaniom naukowym związanym z ocenianym kierunkiem studiów.

1.5.3.

Realizacja programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów opiera się na zróżnicowanym zestawie metod dydaktycznych. Są to metody podające, metody problemowe, metody praktyczne i metody aktywizujące. Metody dydaktyczne stosowane w ramach zajęć wymagających bezpośredniego kontaktu studentów i wykładowców pozwalają zarówno na przekazywanie wiedzy związanej z przedmiotem, jak i kształtowanie umiejętności określonych w efektach kształcenia. Metody dydaktyczne są dostosowane do poszczególnych przedmiotów i wskazane w ich sylabusach. Pozwalają one na niezbędną aktywizację studentów i powiązane są z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Służą do tego przede wszystkim ćwiczenia projektowe, projekty, rozwiązywanie zadań praktycznych, prowadzenie dyskusji, wykonywanie prac w grupie, przygotowywanie i przedstawianie prezentacji multimedialnych, przygotowywanie i prezentacja referatów. Założenia metodyczne związane z realizacją programu kształcenia uwzględniają również pracę własną studenta. Jest ona niezbędna do przygotowania się studenta do zajęć dydaktycznych, ale także przygotowania do zaliczeń (kolokwium, testów), egzaminów, sporządzenia prac etapowych.

Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku studiów dostosowane są w niezbędnym zakresie do praktycznego profilu kształcenia. Wyraża się to w nastawieniu na zapewnienie nabywania przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Realizacji tego celu służą odpowiednie formy zajęć (warsztaty, ćwiczenia projektowe) oraz stosowane w ich ramach metody aktywizujące i korzystanie z narzędzi informatycznych pozwalających na symulowanie warunków zbliżonych do rzeczywistych. Szczególne znaczenie w tym zakresie mają studia przypadku oraz prace projektowe odnoszące się do praktyki gospodarczej.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się, aktywizujące formy pracy oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Podczas spotkania Zespołu Oceniającego PKA studenci wymienili metody aktywizujące ich podczas zajęć m.in. pracę w grupach, przeprowadzenie badań terenowych w formie ankiety wśród lokalnych przedsiębiorców, czy studia przypadków. W opinii studentów nauczyciele akademicy posiadają doświadczenie i kompetencje społeczne, które efektywnie przekazują na zajęciach dydaktycznych np. poprzez prezentowanie studentom przykładów z własnego doświadczenia zawodowego w odniesieniu do zadanego problemu. Studenci jednoznacznie potwierdzili, że metody kształcenia umożliwiają im zdobycie wiedzy i umiejętności potrzebne na rynku pracy.

1.5.4.

Studia na kierunku zarządzanie pierwszego stopnia trwają 3 lata (6 semestrów). Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych wynosi 2258 godzin, a na studiach niestacjonarnych 1194 godzin. Należy jednak uwzględnić, że w tej liczbie zawarte są godziny przewidziane na egzaminy i zaliczenia oraz konsultacje. Dla studiów stacjonarnych wynoszą one odpowiednio 123 i 232, a dla studiów niestacjonarnych 126 i 168. Na studiach stacjonarnych przedmioty ogólnouczeniiane realizowane są w wymiarze 609 godzin, w tym 388 z języka obcego, przedmioty podstawowe i kierunkowe w wymiarze 872 godzin, przedmioty do wyboru – 248 godzin. Na studiach niestacjonarnych struktura godzin kształtuje się odpowiednio: 271, 488 i 152.

Program kształcenia zawiera przedmioty ogólnouczeniiane dostosowane do kierunku studiów, jak socjologia, psychologia, etyka. Zestaw przedmiotów podstawowych odpowiada kanonowi wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych, a przedmiotów kierunkowych wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu. W niezbędnym zakresie uwzględnione są w programie kształcenia przedmioty z dyscyplin ekonomia i finanse.

Kształcenie specjalnościowe realizowane jest w wymiarze 408 godzin na studiach stacjonarnych i 232 na studiach niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych większość przedmiotów ma wymiar 34 godzin (kilka ich dwukrotność), a na studiach niestacjonarnych 22 godziny a kilka 28 godzin. Zarówno ogólny wymiar godzin, jak i przewidziany dla poszczególnych przedmiotów jest

właściwy i pozwala na przekazanie wiedzy i ukształtowanie umiejętności przyjętych dla kształcenia specjalnościowego.

W sylabusach przedmiotów zamieszczone zostały informacje na temat nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS niezbędnego dla realizacji efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Przyjęto przy tym przelicznik: 25 godzin nakładu pracy odpowiada jednemu punktowi ECTS. Określenie nakładu pracy obejmuje takie elementy, jak: udział w zajęciach dydaktycznych (wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoria, warsztaty, seminaria), przygotowanie się do zajęć dydaktycznych, przygotowaniu projektu, eseju, studium przypadku, zadania praktycznego, udział w egzaminach i zaliczeniach, udział w konsultacjach. W ramach określenia nakładu pracy studenta przedstawiono także obciążenie w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem, obciążenie w ramach zajęć o charakterze praktycznym oraz obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

1.5.5.

Program kształcenia na studiach pierwszego stopnia, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, przewiduje uzyskanie łącznej liczby 180 punktów ECTS. W każdym semestrze liczba punktów ECTS jest jednakowa i wynosi 30.

Do przedmiotów wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów przypisano na studiach stacjonarnych 90,5 punktów ECTS, a na studiach niestacjonarnych 51,5 punktów. Do przedmiotów z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia przypisano 37 punktów, do przedmiotów o charakterze praktycznym 77 punktów. Grupa przedmiotów ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów ma łączną liczbę 41 punktów ECTS, a przedmioty z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych 8 punktów. Na zajęcia do wyboru przez studenta przypada łącznie 105 punktów ECTS, a na zajęcia z języka obcego 32 punkty. Za wychowanie fizyczne student otrzymuje 2 punkty a za realizację praktyki zawodowej 18 punktów ECTS.

Jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów wskazała przedmioty powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Wykaz ten obejmuje 25 przedmiotów z grupy przedmiotów ogólnouczelnianych, podstawowych, kierunkowych, do wyboru, po 10 przedmiotów ujętych w każdej ze specjalności oraz praktyki zawodowe i seminaria dyplomowe. Zaliczenie części z tych przedmiotów nie budzi zastrzeżeń - np.: Metody projektowania organizacji, Prognozowanie gospodarcze, Zarządzanie zasobami ludzkimi, Badania marketingowe, przedmioty specjalnościowe. Ujęcie w tej grupie takich przedmiotów jak Socjologia, Elementy prawa w gospodarce, Zarządzanie jakością czy Podmioty biznesowe w zarządzaniu/Zarządzanie przedsiębiorstwem, które są realizowane wyłącznie w formie wykładu, nie wydaje się natomiast zasadne. Do grupy przedmiotów powiązanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym przypisano, zarówno na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, łącznie 125 punktów ECTS, co stanowi blisko 70%. Uwzględniając zatem nawet zastrzeżenia odnośnie kilku przedmiotów, spełniony jest wymóg przypisania im ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

System ECTS stosowany na ocenianym kierunku studiów jest zgodny z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa. Uwzględnia on przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

1.5.6.

W programie kształcenia ocenianego kierunku studiów uwzględnione zostały przedmioty do wyboru. Składają się na nie język obcy (angielski, niemiecki, hiszpański, rosyjski), grupa sześciu przedmiotów do wyboru obejmująca w każdym przypadku po dwa przedmioty z zakresu finansów, zarządzania oraz metodyki badań naukowych, jedna z dwóch specjalności oraz seminarium dyplomowe. Do przedmiotów tych przypisanych jest łącznie 105 punktów ECTS. Dobór rodzaju przedmiotów do wyboru oraz ich liczba prowadzą do stwierdzenia, że jednostka zapewniła jednostka zapewniła elastyczność programu kształcenia w wymiarze przekraczającym poziom 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji przewidzianych dla ocenianego kierunku

studiów.

Jednostka zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia poprzez wybór specjalności lub pojedynczych przedmiotów. Student ma możliwość wyboru 6 spośród 12 przedmiotów, w tym 2 przedmioty w języku angielskim. Z informacji studentów wynika, że liczba specjalności jest satysfakcjonująca. Studenci wybierają trzy specjalności, specjalność żądana oraz dwie specjalności na wypadek nieutworzenia wystarczająco dużej grupy osób do utworzenia specjalności pierwszego wyboru. Studenci poinformowali, że w bieżącym roku na kierunku utworzono 4 specjalności, a liczebność grup specjalnościowych jest wyjątkowo niewielka, tj. około 8 osób. Studenci są informowani o procesie wyboru specjalności w dziekanacie oraz poprzez stronę internetową. Na studiach I stopnia student ma możliwość wyboru modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze 58,4% liczby punktów ECTS zarówno dla studiów stacjonarnych, jak i studiów niestacjonarnych (105 punktów ECTS). Na studiach II stopnia umożliwia się studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze 55% (wybór modułów kształcenia obejmuje 66 punktów ECTS). Jednostka spełnia zatem warunki określone w § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 2014 poz. 1370).

1.5.7.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje realizację zajęć dydaktycznych w kilku formach (wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia projektowe, laboratoria, warsztaty, seminaria, praktyki zawodowe). Formy realizacji zajęć zostały określone w planie studiów oraz sylabusach przedmiotów.

Na studiach stacjonarnych na wykłady przypada 608 godzin, na ćwiczenia, konwersatoria i laboratoria łącznie 1300 godzin. Znaczna część przedmiotów realizowana jest zarówno w formie wykładu i ćwiczeń, a stosunkowo nieliczne w formie samego wykładu. Przedmioty specjalnościowe z kolei realizowane są w większości w formie ćwiczeń. W programie ujęte zostały zajęcia o charakterze praktycznym przygotowujące studentów do wykonywania pracy zawodowej. Realizowane są one w dużym zakresie w formie ćwiczeń projektowych i warsztatowych. Zajęcia te prowadzone są przez osoby z doświadczeniem zawodowym w tym obszarze. Taki dobór form zajęć i ich obsada sprzyjają aktywizacji studentów oraz osiąganiu przez nich umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Biorąc po uwagę praktyczny profil studiów taki dobór form zajęć i ich proporcje należy uznać za prawidłowe. Pozostałe godziny kontaktowe to zaliczenia i egzaminy (123) oraz konsultacje 232. Na pracę własną studenta przewidziano 2242 godziny.

Na studiach niestacjonarnych na wykłady przypada 266 godzin, na ćwiczenia, konwersatoria i laboratoria 634. W planie studiów przewidziano, że udział w zaliczeniach i egzaminach angażuje studenta w wymiarze 126 godzin, a konsultacje 168 godzin. Natomiast studenci studiów niestacjonarnych dla realizacji założonych efektów kształcenia muszą poświęcić na pracę własną w ujęciu przeciętnym 3305 godzin. W odniesieniu do poszczególnych przedmiotów zastosowane są te same formy zajęć co na studiach stacjonarnych, tylko w innym wymiarze czasowym.

Prowadzi to do stwierdzenia, że dobór form zajęć, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych jest prawidłowy i pozwala na osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Ramowa organizacja procesu kształcenia ustalana jest przez Rektora i podawana do wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem. Przygotowywane na jej podstawie terminy zjazdów, harmonogramy zajęć, wykazy przedmiotów i formy zaliczeń dostosowywane są w dużym stopniu do potrzeb i możliwości studentów. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku z różnym rozkładem czasowym w trakcie tygodnia i dnia w zależności od rocznika studiów. Zajęcia na studiach niestacjonarnych realizowane są w ramach zjazdów sobotnio-niedzielnymi. W trakcie semestru organizowanych jest 10 zjazdów. Zajęcia w piątki trwają od godziny 16.00 do 21.00, a w soboty od 8.00 bądź 10.00 do najdłużej 20.15.

Ze względu na stosunkowo niewielką liczbę studentów na poszczególnych rocznikach (36-77 osób) wykłady ogólne prowadzone są dla całych lat studiów. Wykłady specjalnościowe prowadzone są dla studentów przypisanych do danych specjalności. Grupy ćwiczeniowe liczą 20-30 osób, grupy laboratoryjne, warsztatowe i językowe 15-20 osób. Grupa konwersatoryjna nie przekracza 40 osób.

Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem. Zapewnione jest to przez ich prowadzenie w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów (np. z wykorzystaniem odpowiedniego oprogramowania komputerowego: Płatnik, Symfonia, z analizą studium przypadku, z wykorzystaniem edukacyjnych gier biznesowych jak np.: Prawo Konkurencji, Marketplace - symulujących środowisko biznesowe w zakresie myślenia strategicznego). Na kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili przekonanie, że organizacja zajęć sprzyja osiągnięciu przez nich zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Liczebność grup wykładowych jest stosunkowo niewielka tj. 20-30 osób. Liczebność grup na ćwiczeniach umożliwia – zdaniem studentów – efektywne kształcenie i zamyka się w identycznym przedziale jak liczebność grup wykładowych. Katalog stosowanych podstawowych form zajęć jest zróżnicowany i obejmuje: wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia projektowe, laboratoria, warsztaty, seminaria, praktyki zawodowe – w ramach tych form niektóre zajęcia prowadzone są w terenie, przede wszystkim w zakładach produkcyjnych. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA dobrze ocenili sekwencję przedmiotów. Studenci poinformowali, że prowadzący zajęcia zachęcają studentów do aktywności i komunikacji dwustronnej. Harmonogramy zajęć są podawane studentom z odpowiednim wyprzedzeniem. Studenci studiów niestacjonarnych są zadowoleni z możliwości wyrażania swoich preferencji co do dni, w których planowane będą zjazdy. Taka praktyka pozwala, w opinii studentów, dostosować terminy zajęć dydaktycznych do wykonywanej pracy zawodowej lub życia prywatnego. Na wizytowanym kierunku nie ma możliwości zaliczania efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w e-zajęciach / e-learningu. Istnieje platforma internetowa i wykorzystywana jest ona do przekazywania studentom dodatkowych materiałów oraz zadań do samodzielnego wykonania przez studenta. Obowiązujący na uczelni regulamin studiów przewiduje możliwość kształcenia według indywidualnego programu studiów. Z możliwości tej mogą korzystać, za zgodą dziekana wydziału, m.in. studenci szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się w nauce, studenci niepełnosprawni oraz studenci znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej. Indywidualizacja może dotyczyć doboru modułów zajęć, metod i form kształcenia, form zaliczeń i egzaminów, a także innych procedur i terminów związanych z tokiem studiów. Adaptacja programu kształcenia do spersonalizowanych potrzeb przebiega na ocenianym kierunku prawidłowo.

1.5.8.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów stacjonarnych i niestacjonarnych ujmuje praktykę zawodową w wymiarze 3 miesięcy (450 godzin). Odbywają się one po zaliczonym drugim semestrze studiów. Dla praktyki sformułowano efekty kształcenia w zakresie wiedzy (2), umiejętności (2) i kompetencji społecznych (3). Efekty te zostały odpowiednio powiązane z kierunkowymi efektami kształcenia. Określono także treści programowe praktyki wskazujące na zadania do wykonania przez studenta w miejscu jej odbywania.

Podmiot przyjmujący studenta na praktykę jest zobowiązany zapoznać go efektami kształcenia i sposobach osiągnięcia każdego z nich. Praktyki zawodowe mogą się odbywać w jednostkach, z którymi Uczelnia już podpisała porozumienia bądź wskazanych samodzielnie przez studenta. Miejsce odbywania praktyk wymaga każdorazowo akceptacji Uczelni. Dobór miejsc i stanowisk pracy w ramach praktyk musi odpowiadać efektom kształcenia przyjętym dla nich.

Student jest zobligowany na praktyce do bieżącego opisywania zleconych zadań oraz sposobu ich realizacji w dzienniku praktyk. Z realizacji tych zadań jest rozliczany przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji. Program praktyki przewiduje także, że student w jej trakcie powinien zbierać materiały do napisania pracy dyplomowej. Gromadzenie materiałów musi być oparte o plan zatwierdzony przez prowadzącego seminarium dyplomowe (promotora).

Sylabus praktyki zawodowej określa metody i kryteria weryfikacji określonych dla niej efektów kształcenia. Student po odbyciu praktyki sporządza raport o zawartości określonej przez Uczelnię i składa go w Biurze Karier i Praktyk Studenckich. Potwierdzenia realizacji praktyki dokonuje opiekun praktyk: w indeksie i w dzienniku praktyk, w którym student dokumentuje swoje uczestnictwo w praktykach. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyk z ramienia Uczelni. W odniesieniu do studentów pracujących zawodowo dopuszczona jest możliwość zaliczenia praktyki w

oparciu o wykonywaną przez nich pracę. Zaliczenia praktyk dokonuje się w takim przypadku na podstawie zaświadczenia wystawionego przez pracodawcę, potwierdzającego charakter wykonywanej przez studenta pracy zgodny z zakładanymi dla praktyki efektami kształcenia.

W ubiegłym roku akademickim praktyki w oparciu o skierowanie z uczelni odbyło 4 studentów a 15 uzyskało zaliczenie na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Dokumentacja praktyk zawiera w odniesieniu do tej ostatniej grupy zaświadczenie zakładu pracy o zatrudnieniu oraz potwierdzenie pełnomocnika Rektora ds. współpracy z pracodawcami o realizacji efektów kształcenia przewidzianych dla praktyki.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym uznali, że Akademickie Biuro Karier udostępnia im bogatą ofertę praktyk oraz staży, w tym płatnych. W dokumentacji przesłanej przez uczelnię znaleźć można procedurę zaliczania praktyk oraz przykładowy dokument z opisanymi efektami kształcenia. Studenci uznali, że otrzymują odpowiednie wsparcie w zakresie znalezienia praktyk zawodowych, przy czym po analizie dokumentów stwierdzić można, że niewielki odsetek studentów realizuje praktyki poprzez Akademickie Biuro Karier. Znaczna większość studentów zalicza praktyki pracą zawodową. W opinii studentów praktyki zawodowe są realizowane poprawnie a uczelnia zapewnia im wystarczające wsparcie w tym zakresie. Studenci ze względu na niską wiedzę odnośnie efektów kształcenia nie byli w stanie odnieść się do kwestii weryfikacji ich osiągnięcia.

Praktyki na ocenianym kierunku prowadzone są na podstawie Procedury P-11 (Załącznik do Uchwały Rady Wydziału Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z dn. 24.09.2016 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia zmodyfikowanego Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi) oraz na podstawie Regulaminu praktyk zawodowych na kierunku „zarządzanie”. W myśl procedury za organizację praktyk odpowiedzialny jest dziekan wydziału, natomiast nadzór dydaktyczny nad ich przebiegiem sprawuje opiekun praktyk, wyznaczony spośród zatrudnionych w Jednostce nauczycieli akademickich. W przypadku ocenianego kierunku funkcję opiekuna praktyk sprawuje prodziekan ds. kształcenia.

Zgodnie z programem studiów obowiązek odbycia praktyk dotyczy wyłącznie studentów studiów stacjonarnych I stopnia, wymagając od studentów realizacji praktyk w wymiarze 18 punktów ECTS. Celem praktyk jest w szczególności poznanie specyfiki pracy, zdobycie doświadczenia poprzez realizację zadań praktycznych pod nadzorem osoby upoważnionej, nabycie umiejętności pracy zespołowej oraz zapoznanie się z wymaganiami przyszłych pracodawców. Za spójność programu praktyk z kierunkowymi efektami kształcenia odpowiada opiekun praktyk.

Moduł posiada również własny sylabus, w którym określone zostały przedmiotowe efekty kształcenia. Zaliczenie praktyk następuje na podstawie przedłożonego przez studenta dziennika/sprawozdania i skutkuje przyznaniem 18 punktów ECTS. Studenci mogą zaliczyć praktykę zawodową na podstawie innych form pracy (umowa o pracę, umowa o dzieło lub umowa zlecenie) o ile okres zatrudnienia nie jest krótszy od obowiązującego wymiaru praktyki, a wykonywana praca jest zgodna z kierunkiem studiów. Zaliczenie zatrudnienia na poczet praktyk jest możliwe pod warunkiem spełnienia określonych wymogów, w tym przedłożenia odpowiednich dokumentów i powiązania wykonywanej pracy z kierunkowymi efektami kształcenia. Obsługę administracyjną procesu zaliczania praktyk zapewnia dziekanat. Wzory dokumentów są dostępne na stronie internetowej Jednostki po uprzednim zalogowaniu.

Studenci dobrze oceniają system praktyk, w tym określone dla praktyk efekty kształcenia. Należy jednak zauważyć, że studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym wykazali się bardzo podstawową wiedzą na temat tego, czym są punkty ECTS oraz efekty kształcenia i nie należy w takiej sytuacji oczekiwać pełnej i krytycznej oceny ze strony studentów. Zasady oraz metody weryfikacji stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są zdaniem studentów sprawiedliwe i przejrzyste. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA liczba miejsc odbywania praktyk jest dostosowana do liczby studentów kierunku, a ich dobór sprzyja realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia. Zaliczenie praktyk odbywa się na podstawie zaświadczenia o odbyciu praktyk oraz sprawozdania z przebiegu praktyk. Sposób organizacji praktyk został oceniony przez studentów jednoznacznie pozytywnie. Studenci studiów niestacjonarnych w bardzo dużej mierze korzystają z możliwości zaliczenia pracy zawodowej na poczet studiów. Studenci studiów stacjonarnych nie byli obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym. Jednostka nie wdrożyła rozwiązań pozwalających studentom opiniować praktykodawców oraz system praktyk. Zdaniem studentów praktyki są istotnym

narzędziem służącym ukierunkowaniu planów zawodowych i wzmocnieniu przyszłej pozycji na rynku pracy.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym nie znali przypadku, aby komuś nie udało się zaliczyć praktyki zawodowej. Należy też uznać, że zaliczanie praktyki w sposób wykluczający wystawienie stopniowalnej oceny uniemożliwia ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

1.5.9.

Program kształcenia ocenianego kierunku studiów uwzględnia naukę języka obcego. Nauka ta trwa, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, przez sześć semestrów. Na studiach stacjonarnych przewidziane jest przy tym 348 godzin zajęć dydaktycznych, a na studiach niestacjonarnych zaledwie 96. W programie ujęte są także dwa przedmioty oferowane do wyboru, które w zależności od zainteresowania studentów mogą być realizowane w języku polskim bądź angielskim. Zajęcia te nie były dotychczas wybierane przez studentów. W roku akademickim 2015/2016 prowadzone były dla wszystkich studentów ćwiczenia w języku angielskim z przedmiotu Intercultural Communication – brała w nich udział jedna osoba z ocenianego kierunku studiów.

W okresie objętym oceną żaden student studiów pierwszego stopnia kierunku zarządzanie, ani żaden nauczyciel akademicki nie uczestniczył w krajowych bądź zagranicznych programach wymiany studentów i pracowników. W wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi na przestrzeni 3 lat uczestniczyło dwóch pracowników (1 wyjazd i jeden przyjazd) a staże zagraniczne odbyło trzech (wyjazdy).

Taki program nie sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, gdyż mogą go realizować wyłącznie studenci znający język polski. Brak jest programu kształcenia w językach obcych, nie są realizowane zajęcia w językach obcych, brak jest oferty kształcenia dla studentów zagranicznych. Studenci ocenianego kierunku studiów w ogóle nie uczestniczyli w wymianie zagranicznej. Brak jest studiów prowadzonych wspólnie z uczelniami zagranicznymi.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili przekonanie, że program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Realizowane jest to poprzez lektorat z języka obcego (z języka rosyjskiego, hiszpańskiego oraz angielskiego), ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych (w tym głównie z Ukrainy, planowana jest także współpraca w tym obszarze z Białorusią), ofertę wymiany studentów w ramach programu Erasmus+, organizację konferencji międzynarodowych, w których uczestniczą studenci oraz współpracę z Clark University, w ramach której studenci wszystkich kierunków mogą uczestniczyć w wykładach z zakresu m.in. zarządzania prowadzonych w języku angielskim. W celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia wykorzystuje się także w toku realizacji zajęć, wyniki badań z zakresu problematyki międzynarodowej prowadzonych przez kadre. W ofercie przedmiotów do wyboru uwzględniono natomiast przedmioty prowadzone w języku angielskim: Financial Analysis oraz Introduction to Accounting.

Studenci studiów pierwszego stopnia odbywają lektorat na wszystkich sześciu semestrach. Studenci wskazali również, że na ostatnich dwóch semestrach lektorat jest profilowany pod ich kierunek studiów np. język biznesowy. W planie studiów można znaleźć dwie pozycje przedmiotów prowadzonych w języku obcym, w grupie przedmiotów do wyboru. Na wizytowanym kierunku studiuje studenci z zagranicy, głównie z Ukrainy. Zdaniem studentów oferta Jednostki jest w tym zakresie dostatecznie szeroka i atrakcyjna. Jakość prowadzenia przedmiotów w językach obcych jest wysoka.

1.6.

1.6.1.

Aktualnie obowiązujące w Uczelni zasady rekrutacji zostały określone Uchwałą Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 2 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2016/2017. Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia jest posiadanie przez kandydata świadectwa dojrzałości. Zasadniczym elementem postępowania kwalifikacyjnego jest ocena dokumentów, bez przeprowadzania egzaminu wstępnego. Kandydaci, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą, mogą ubiegać się o przyjęcie na studia na podstawie świadectwa dojrzałości uprawniającego do podjęcia studiów w Polsce. Niezbędne jest przedstawienie legalizacji świadectwa bądź apostille oraz nostryfikacji. Postępowanie

kwalifikacyjne przeprowadzają Wydziałowe Komisje Rekrutacyjne. Od odmownej decyzji komisji Wydziałowej kandydatowi na studia przysługuje odwołanie do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji.

Zasady rekrutacji określa uchwała Senatu nr 2 z dnia 26 stycznia 2016. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na wizytujący kierunek, muszą dostarczyć jedynie dokumenty wskazane w uchwale. Jedynym warunkiem jakościowym w procesie rekrutacyjnym jest zdana matura. Jednostka zapewnia równe szanse w procesie rekrutacji osobom z zagranicy. W tym przypadku wymagana jest matura międzynarodowa lub dokument (z potwierdzeniem legalności) uprawniający do studiowania na uczelni wyższej w Polsce. Stwarza to równe szanse dla kandydatów z Polski, jak i z innych państw. Informacje o procesie rekrutacji oraz opisy kierunków studiów znajdują się na stronie internetowej uczelni wizytowanej. Studenci uważają, że liczba studentów jest dostosowana do potencjału dydaktycznego jednostki, a przyjęte kryteria rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Analiza uchwały Senatu oraz opinii studentów pozwala stwierdzić, że proces rekrutacyjny realizuje zasadę równych szans. Studenci dobrze oceniają zasady, dostępność potrzebnych informacji jak i przebieg rekrutacji. Wszelkie informacje dotyczące rekrutacji dostępne są na stronach internetowych Jednostki. Strona internetowa zawiera wszystkie istotne informacje z punktu widzenia kandydata na studia: zasady dotyczące konkretnych kierunków, terminarz, wykaz opłat, listę wymaganych dokumentów oraz przydatne zakładki „wymagane dokumenty”, „centrum pomocy” oraz „pytania i odpowiedzi”. Przewidziano także wersję w języku angielskim, ukraińskim i rosyjskim dla obcokrajowców.

1.6.2.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk nie ma uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku ze względu na fakt, że kierunek ten nie był dotychczas poddawany ocenie programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

1.7.

1.7.1.

Metody weryfikacji efektów kształcenia określone zostały w sylabusach przedmiotów. Podane są one w sposób bardzo szczegółowy, gdyż wskazano z jednej strony, jaki efekt przedmiotowy w każdym z zakresów jest weryfikowany za pomocą danej metody, a z drugiej, które treści programowe podlegają sprawdzeniu. Jako najczęściej stosowane metody weryfikacji występują: egzamin pisemny, egzamin ustny, zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, kolokwium, test, praca pisemna (referat, esej), projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, udział w dyskusji, zadanie zespołowe, obserwacja.

W sylabusach przedmiotów określono także kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia. Opisują one jaką wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi musi wykazać się student dla realizacji każdego z efektów przedmiotowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na odpowiednio ocenę: niedostateczny, oceny 3 i 3,5, oceny 4 i 4,5 oraz ocenę 5,0.

Weryfikacja umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy dokonywana jest w ramach przedmiotów przewidujących przygotowanie do zawodu. Szczegółowe zasady i kryteria oceny podane są w sylabusach przedmiotów. Uwzględniają one zarówno wykonywanie prac przejściowych, aktywność na zajęciach, jak i wyniki zaliczenia końcowego bądź egzaminu.

Weryfikacja końcowych efektów kształcenia odbywa się w procesie dyplomowania, który obejmuje przygotowanie pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Proces dyplomowania jest przedmiotem regulacji zawartych w Regulaminie studiów oraz określonych Uchwałą Rady Wydziału Zasad dyplomowania na kierunku Zarządzanie. Regulacje te przewidują obowiązek przygotowania przez studenta pracy dyplomowej. Jej opiekunem powinien być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy bądź stopień naukowy doktora habilitowanego. Dziekan może jednak upoważnić do wykonywania funkcji opiekuna adiunkta bądź starszego wykładowcę. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę kierunek studiów i specjalność, zainteresowania studenta oraz możliwość wykonania danej pracy przez studenta. Oceny pracy dokonują opiekun pracy i recenzent. Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją, której przewodniczy dziekan lub powołany przez niego nauczyciel akademicki z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego. Na egzaminie student odpowiada na pytania związane z kierunkiem studiów,

specjalnością i tematyką pracy. Ostateczna ocena na dyplomie obliczana jest jako średnia ważona średniej ocen z przebiegu studiów (waga 60%), oceny wystawionej przez promotora (10%), oceny wystawionej przez recenzenta (10%) oraz oceny z egzaminu dyplomowego (20%).

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia określa w sposób generalny Regulamin Studiów. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym studenci wskazali, że podstawową formą weryfikacji efektów kształcenia jest egzamin pisemny lub zaliczenie pod koniec semestru. Weryfikacja osiągnięć studentów w zakresie wiedzy odbywa się na podstawie egzaminów, kolokwii, oceny opracowań w formie projektów indywidualnych, prac pisemnych, referatów, w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych poprzez obserwację aktywności studenta na zajęciach, obserwację wykonania zadania praktycznego, projektów, pisemnych prac problemowych, referatów, prezentacji. Takie formy weryfikacji efektów kształcenia wspierają proces uczenia się i aktywizują studentów. Zdaniem studentów oceniani są oni według wymagań adekwatnych do opisanych w sylabusach zakładanych efektów kształcenia. Umiejętności i kompetencje społeczne są weryfikowane podczas zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Z punktu widzenia studentów, metody weryfikacji efektów kształcenia praktyk zawodowych są poprawne. Po analizie dokumentacji oraz relacjach studentów można zauważyć braki w procedurze weryfikacji efektów, które student uzyskał odbywając praktyki. Zdecydowana większość studentów zalicza praktyki pracą zawodową. Nie wykazano, w jaki konkretnie sposób Jednostka weryfikuje sposób osiągania efektów kształcenia, nie dokonuje się też oceny stopnia ich osiągnięcia.

Pomimo entuzjastycznych wypowiedzi studentów odnośnie do procesu kształcenia oraz sposobu weryfikacji ich postępów konieczne wydaje się położenie większego nacisku na weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez studenta. Uwagę ZO zwróciły statystyki posesyjne - na wizytowanym kierunku nie występują oceny niedostateczne. Studenci nie wnieśli żadnych krytycznych uwag co do procesu egzaminu dyplomowego oraz efektów kształcenia, jakie ma weryfikować.

1.7.2.

Podstawowe regulacje tworzące system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów. Określa on w szczególności stosowaną w Uczelni organizację roku akademickiego oraz prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Regulują one m.in. kwestie zaliczeń i egzaminów poprawkowych i komisyjnych. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają zgodne z powszechnie stosowanymi w krajowym szkolnictwie wyższym regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia (semestrów), praktyk zawodowych, zasady odnoszące się do dostępu studenta do informacji o wynikach sprawdzianów, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. W Uczelni przyjęto wyrażanie poziomu osiągnięcia danego przedmiotowego efektu kształcenia w powszechnie stosowanej skali ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Warunkiem wpisu na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów kształcenia przypisanych do przedmiotów na danym semestrze. Regulamin określa także możliwości ubiegania się o wpis warunkowy, jak również przenoszenia osiągnięć studenta z innych uczelni i kierunków kształcenia.

Wszystkie przedmioty ujęte w programie kształcenia kończą się zaliczeniem bądź egzaminem. Studenci studiów pierwszego stopnia zdają łącznie 17 egzaminów: z języka obcego, 11 przedmiotów podstawowych i kierunkowych, 3 przedmiotów do wyboru oraz 2 przedmiotów specjalnościowych. Taki zakres ilościowy i przedmiotowy egzaminów należy uznać za właściwy dla weryfikacji realizacji efektów kształcenia.

Struktura ocen wystawionych w sesji letniej 2015/2016 na studiach stacjonarnych I stopnia była następująca: oceny 2 otrzymało 5% studentów, oceny 3,0: 15%, oceny 3,5: 5%, oceny 4,0: 28%, oceny 4,5: 12%, a oceny 5,0: 35% studentów. Na studiach niestacjonarnych rozkład ten był odpowiednio następujący: 3%, 15%, 8%, 20%, 10% i 44%. Taki rozkład ocen odbiega od normalnego i wskazuje na ich zawyżanie, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych, gdzie niemal

połowę stanowiły oceny bardzo dobre. Także na egzaminie dyplomowym widoczne jest jednoznaczne zawyżanie ocen, gdyż w roku akademickim 2015/2016 wystawiono 16% ocen 4,0, 37% ocen 4,5 i aż 47% ocen 5,0.

Ogólne procedury związane z pomiarem i oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie Studiów. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Szczegółowe informacje dotyczące stosowanych metod i zasad weryfikacji oraz sposobie obliczania oceny końcowej są podawane w sylabusach przedmiotów oraz prezentowane podczas pierwszych zajęć. Jest to jeden z elementów poddawanych ocenie studenckiej w badaniu jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli. Zasady oceniania nie są zmieniane w trakcie roku akademickiego. Studenci wiedzą, jakie oczekiwania mają względem nich prowadzący i od czego uzależnione jest uzyskanie określonej oceny – tak pozytywnej, jak i negatywnej. Wyniki egzaminów i zaliczeń są wyjaśniane przez prowadzących w sposób umożliwiający zrozumienie popełnionych błędów i wyciąganie wniosków na przyszłość. W przypadku wątpliwości i niepowodzeń studenci mają możliwość indywidualnej konsultacji z nauczycielem. Odnoszą przy tym wrażenie, że sposób oceniania jest sprawiedliwy i równy dla wszystkich, a jego wyniki – wiarygodne i porównywalne. Regulamin studiów gwarantuje każdemu studentowi prawo wglądu do ocenionej pracy oraz prawo ubiegania się o przeprowadzenie egzaminu/zaliczenia w formie komisyjnej. Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość. Procedura P-10 określa system sprawdzania procedur weryfikacji efektów kształcenia. W przypadku, gdy student nie zgadza się z oceną, jaką otrzymał z danego przedmiotu, może wnieść o egzamin komisyjny, który zwołuje Dziekan wydziału na wniosek studenta. Studenci do tej pory nie korzystali z tej możliwości, co wynika z braku ocen niedostatecznych na kierunku.

3. Uzasadnienie

Dokonując oceny podsumowującej, należy stwierdzić, że formy zajęć dydaktycznych stosowane na ocenianym kierunku, ich proporcje oraz organizacja zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia z przedmiotów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach, które są zbliżone do danej działalności zawodowej i umożliwiają bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Program studiów zapewnia studentom elastyczność w doborze przedmiotów w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS. Dobór form zajęć dydaktycznych i ich organizacja umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Jednostka zapewnia właściwą organizację praktyk, dla których określono efekty kształcenia i metody ich weryfikacji. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Jednostka prawidłowo włączyła do programu kształcenia praktyki zawodowe - określiła dla nich efekty kształcenia i metody ich weryfikacji. Praktyki realizowane są w wymaganym dla profilu praktycznego wymiarze czasowym. Miejsca odbywania praktyk odpowiadają określonym dla nich efektom kształcenia. Organizacja praktyk jest prawidłowa.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów pozwalają na właściwą weryfikację zakładanych efektów kształcenia. Stosowane w tym zakresie procedury i zasady pozwalają ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w odniesieniu do pracy dyplomowej i praktyk zawodowych.

Stosowany w Uczelni system weryfikacji i oceniania efektów kształcenia jest kompletny i przejrzysty. Stwarza możliwość dokonywania rzetelnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów

zakładanych efektów kształcenia.

Stosowane w uczelni zasady rekrutacji kandydatów na pierwszy rok studiów są zgodne z przepisami ogólnymi obowiązującymi. Stwarzają one wszystkim kandydatom równe szanse ubiegania się o przyjęcie na studia.

4. Zalecenia

Należy przeanalizować możliwość wprowadzenia oceny osiągnięcia stopnia zakładanych efektów kształcenia w przypadku praktyk studenckich.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową, dorobek naukowy nauczycieli akademickich, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku, a także obciążenia dydaktyczne oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego na studiach I stopnia 15 osób (załącznik 4). Wśród nich 6 samodzielnych nauczycieli akademickich, w tym 5 z tytułem profesora, a także 9 doktorów. Wszyscy zgłoszeni zadeklarowali przynależność do minimum kadrowego na studiach I stopnia. Zgodnie z wymogami art. 9a ust.1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z póź. zm.) nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do **obszaru nauk społecznych**, dziedziny nauk ekonomicznych w zakresie dyscyplin ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz finanse. Wśród samodzielnych nauczycieli akademickich zgłoszonych o minimum kadrowego 5 posiada dorobek naukowy z nauk o zarządzaniu, a 1 dorobek naukowy z ekonomii łączony z dorobkiem z nauk o zarządzaniu. 4 osoby z tej podgrupy posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, które jest przydatne w realizacji zadeklarowanych efektów kształcenia. W podgrupie doktorów

zgłoszonych do minimum kadrowego 6 osób ma dorobek naukowy z zakresu nauk o zarządzaniu, 1 z ekonomii, 1 z finansów, a 1 łączy dorobek z ekonomii z dorobkiem z finansów i z nauk o zarządzaniu. W tej podgrupie (doktorów) 7 osób ma doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, przydatne w realizacji zadeklarowanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku. W sumie zatem wszystkie zgłoszone osoby zostały zaliczone do minimum kadrowego ze względu na dorobek naukowy, a zaliczenie 12 z 15 zgłoszonych obok dorobku naukowego uzasadnia dodatkowo ich doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Analizowany dorobek naukowy nauczycieli akademickich przedstawionych do minimum kadrowego jest adekwatny do realizowanego programu studiów w obszarze wiedzy i odpowiada obszarowi kształcenia, wskazanemu dla kierunku *zarządzanie*, w zakresie co najmniej jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, podobnie jak doświadczenie nauczycieli akademickich zdobyte poza uczelnią zapewniające realizację programu studiów w zakresie umiejętności wskazanych w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Tym samym wymóg § 12 pkt. 4 został spełniony.

Stwierdza się, że został spełniony zapis § 12. pkt. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Skład zgłoszonego przez jednostkę minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w § 14 pkt. 1 i § 15 pkt. 1 przywołanego rozporządzenia. Ponadto spełnione są również zapisy § 13 pkt., a także § 13 pkt. 2.

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają dokumenty będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów powinien spełniać wymagania określone w § 17 pkt. 1 rozporządzenia MNiSW z dnia 9 października 2014 r. Stosunek ten dla kierunku *zarządzanie* w na studiach I stopnia (gdzie jest 243 studentów) wynosi 1:16. Uznaje się zatem, że wymogi dotyczące relacji między liczbą studentów a liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe zostały spełnione.

Wobec powyższego stwierdza się, że wymagania formalne odnośnie do minimum kadrowego zostały spełnione.

2.2.

Obok 15 osób zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia przygotowała wykaz pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Lista ta obejmuje 16 osób, w tym 1 doktora habilitowanego, 10 doktorów i 5 magistrów. Doktor habilitowany reprezentuje dyscyplinę socjologia, lecz ma doświadczenie zawodowe z zakresu zarządzania. Doktorzy reprezentują dyscypliny: nauki o zarządzaniu (5 osób), ekonomia, prawo, filozofia i psychologia kliniczna, a 6 z nich ma doświadczenie zawodowe odpowiednie ze względu na efekty kształcenia na ocenianym kierunku. Magistrowie mają wykształcenie z zarządzania, finansów, elektroniki, matematyki, informatyki, automatyki i robotyki, a każdy z nich ma doświadczenie zawodowe odpowiednie ze względu na efekty kształcenia.

Nauczyciele akademicy w z reguły prowadzą zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami, w tym z posiadany dorobkiem naukowym i doświadczeniem zawodowym. Zajęcia o charakterze praktycznym, służące zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, w znacznej większości przypadków są prowadzone przez osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Przeprowadzone hospitacje potwierdziły, że zajęcia są dobrze obsadzone.

2.3.

Zasady polityki kadrowej są uregulowane kilkoma procedurami Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Obejmują one między innymi nabór pracowników na podstawie konkursu, oceny okresowe, wsparcie rozwoju naukowego i reguły obsady zajęć dydaktycznych.

Wsparcie rozwój kadry naukowo-dydaktycznej polega m.in. na:

- finansowaniu publikacji w czasopiśmie i monografiach i udziału w konferencjach naukowych,

- umożliwieniu publikacji w czasopiśmie i monografiach afiliowanych przez SAN,
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych,
- stypendiach naukowych,
- współpracy międzynarodowej z Clark University, w tym możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych tego Uniwersytetu.

Dla młodej kadry prowadzone są doskonalące kursy pedagogiczne.

Oceny okresowe przeprowadza się co 4 lata. Obejmują one: ocenę dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowanie w sprawy organizacyjne Uczelni. Istotne instrumenty oceny pracy dydaktycznej to hospitacje i ankiety studenckie. Wyniki oceny okresowej nauczycieli akademickich są uwzględniane przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansowej. W wypadku oceny negatywnej analizuje się jej przyczyny i możliwe są działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę.

Polityka ta jest celowa i poprawna. Oczywiście też uwzględnia skalę działalności i możliwości finansowe Uczelni. Pracownicy na spotkaniu potwierdzali możliwość korzystania z wymienionych form wsparcia i pomoc merytoryczną ze strony bardziej doświadczonych nauczycieli akademickich.

3. Uzasadnienie

Warunki minimum kadrowego dla studiów I stopnia są spełnione. Zgromadzono właściwe minimum kadrowe, które jest powiększone ze względu na jednoczesne prowadzenie dwóch profili kształcenia. Zajęcia prowadzą osoby o odpowiednich kwalifikacjach, w tym o odpowiednim doświadczeniu zawodowym. Polityka kadrowa jest dobrze ukierunkowana i konsekwentnie realizowana.

4. Zalecenia

Brak

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena kryterium 3 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1

Wydział Nauk Stosowanych SAN w Krakowie współpracuje z instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami, stowarzyszeniami przedsiębiorców oraz pracodawców, jednostkami terytorialnymi Krakowa i województwa małopolskiego. Dzięki tej współpracy dokonuje się rozpoznania potrzeb rynku pracy, co pozwala sprawnie reagować na zmiany demograficzne i społeczno-gospodarcze. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych uczestniczą m.in. w opracowywaniu koncepcji kształcenia i określaniu efektów kształcenia, zwłaszcza w aspekcie opracowywania koncepcji kształcenia zgodnej z wymogami rynku pracy i oczekiwaniami otoczenia społecznego i kulturalnego, czy w weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych w toku realizacji praktyk zawodowych. Wyrażają również opinię na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych posiadanych przez absolwentów oraz na temat realizowanych przez nich programów kształcenia i ewentualnej potrzeby ich uzupełniania o treści i efekty kształcenia niezbędne na rynku pracy. Wnioski z wyrażonych opinii są podstawą tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie ma podpisane porozumienie o współpracy z Izbą Handlowo-Przemysłową w Krakowie, która zrzesza 160 firm, m.in.: WBK Bank Zachodni, ORLEN Oil, ORLEN Południe, Krakowski Park Technologiczny, Grupa AZOTY, Comarch, Arcelor Mittal, Euro-Inwest, Impel. W ramach tej współpracy ma miejsce konsultowanie programów kształcenia, organizowanie specjalistycznych szkoleń i doradztwa w szczególności dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, udostępnianie ofert praktyk oraz staży publikowanych przez podmioty. Izba Przemysłowo-Handlowa organizowała wspólnie z Wydziałem bezpłatne szkolenia dla studentów Wydziału.

Na rok akademicki 2016/2017 planuje się w ramach współpracy z Izbą Handlowo-Przemysłową w Krakowie wizyty studyjne w firmach zrzeszonych oraz pozyskanie kolejnych praktyków, którzy od nowego roku akademickiego prowadzić będą warsztaty w ramach programu kształcenia dla profilu praktycznego.

W ramach nawiązywania kontaktów z otoczeniem, w bieżącym roku rozpoczęto współpracę z Centrum Prawa Bankowego i Informacji w ramach „Programu współpracy szkół wyższych i sektora finansowego - Nowoczesne Zarządzanie Biznesem”, w ramach którego studenci będą mogli uczestniczyć w zajęciach warsztatowych prowadzonych przez praktyków.

3.2

Wydział nie prowadzi studiów w oparciu o porozumienia albo pisemne umowy z podmiotami zewnętrznymi reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze..

3. Uzasadnienie

Wydział Nauk Stosowanych SAN w Krakowie współpracuje z instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami, stowarzyszeniami przedsiębiorców oraz pracodawców, jednostkami terytorialnymi co pozwala rozpoznawać potrzeby rynku pracy, wspomaga w opracowywaniu koncepcji kształcenia i określaniu efektów kształcenia, a także tworzy rekomendacje do doskonalenia programów kształcenia.

4. Zalecenia

Utworzenie na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie dla wsparcia kierunków o profilu praktycznym Rady Partnerów składających się z firm otoczenia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie, a w jego ramach oceniany kierunek, użytkuje na podstawie umowy najmu z 2013 roku pomieszczenia w budynku przy ul. Smoleńsk 4. Znajduje się tam aula ze 135 miejscami i 11 sal dydaktycznych po 18 do 90 miejsc. Sale są należycie wyposażone. W niektórych na stałe zainstalowano projektory multimedialne i ekrany, w innych (zwykle mniejszych) korzysta się z projektorów przenośnych. Niestety w czasie wizytacji zajęć w jednej z sal zauważono problem z ustawieniem ostrości obrazu z przenośnego projektora, bo stał zbyt nisko i rzucał obraz na ścianę nieprostopadle. Szczególnym pomieszczeniem jest pracownia przedsiębiorczości ze sprzętem komputerowym i specjalistycznym oprogramowaniem, grami planszowymi symulującymi środowisko i procesy biznesowe (Prawa Konkurencji, Cashflow) oraz ze stanowiskiem do negocjacji biznesowych, które można nagrywać i odtwarzane analizować. W 2 innych salach są pracownie komputerowe z oprogramowaniem do zarządzania (Sage ERP, Symfonia), statystyczno-ekonometrycznym (SPSS Statistics, GRETL), oraz grą symulacyjną Marketplace. Wszystkie komputery są podłączone do szerokopasmowego Internetu. Studenci mają dostęp do legalnego oprogramowania Microsoft w ramach MSDN Academic Alliance.

Wyposażenie sal i pracowni pozwala należycie realizować zajęcia dydaktyczne, w tym zajęcia aktywizujące i praktyczne, a także zadania badawcze studentów i nauczycieli akademickich.

W budynku nie ma windy, a możliwości jego adaptacji są ograniczone. Jest jednak „schodolaz” pozwalający studentowi niesprawnemu ruchowo pokonywać piętra.

4.2.

W siedzibie Wydziału jest podręczna biblioteka, czynna od wtorku do piątku od 9.00 do 17.00 i w dni „zjazdowe” od 10.00 do 18.00. Jej zbiory są skromne (około 1200 woluminów), ale są w niej dostępne podręczniki zalecane w sylabusach i 22 czasopisma związane z ocenianym kierunkiem. W czytelnicy jest 6 stanowisk komputerowych z dostępem do katalogu bibliotecznego (także Biblioteki Głównej SAN w Łodzi), WBN, i-BUK, baz EBSCO oraz dostępnych on-line wydawnictw SAN. Niektóre z tych stanowisk są dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Dzięki systemowi Hidden Automatic Nawigator jest dostęp do zasobów sieciowych także spoza Intranetu. Pozycje zamawiane z Biblioteki Głównej SAN są sprawnie dostarczane do Krakowa. Biblioteka Główna ma zbiory znacznie bogatsze - ponad 90 tys. woluminów, w tym ponad 62 tys. woluminów związanych z naukami i kierunkami ekonomicznymi. Ponadto studenci mogą korzystać z bogatych zbiorów (około 500 tys. vol.) Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie i ze skromniejszych (około 7 tys. vol.), lecz bardziej wyspecjalizowanych zbiorów Krakowskiego Instytutu Badań i Rozwoju Przedsiębiorczości.

Na spotkaniu ze studentami Zespół Oceniający PKA dostrzegł, zadowolenie studentów z zasobów, jakie posiada biblioteka uczelniana. Studenci podkreślili możliwość korzystania z biblioteki, szeroki zakres pozycji oraz łatwy dostęp do zasobów biblioteki przez stronę internetową uczelni. Zgromadzone zasoby odpowiadają oczekiwaniom studentów. Studenci poinformowali, że mają dostęp do literatury polecanej w sylabusach przedmiotowych. Biblioteka jest usytuowana w odrębnym pomieszczeniu. W bibliotece, studenci mają możliwość korzystania z 6 stanowisk komputerowych. Godziny otwarcia biblioteki odpowiadają godzinom zajęć dydaktycznych. Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie współpracuje również z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Krakowie.

4.3.

Nie dotyczy ocenianego kierunku.

3. Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna kierunku jest dość dobra mimo ograniczeń wynikających z charakteru budynku i warunków jego wynajmowania. Zasoby biblioteczne na miejscu są skromne, ale jest dobry dostęp do zasobów Biblioteki Głównej SAN i innych bibliotek, a zwłaszcza do zbiorów dostępnych on-line.

4. Zalecenia

Wskazane jest ciągle i intensywnie wzbogacanie zbiorów biblioteki podręcznej. Należy zapewnić stabilne i odpowiednio wysokie podstawy dla projektorów przenośnych.

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3. Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5. Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena kryterium 1 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1

Wdrożona w ramach WSZJK procedura P-02 określa, że przy opracowywaniu koncepcji i projektu programu kształcenia uwzględnia się m.in.: obszarowe efekty kształcenia, wytyczne Senatu, Politykę Jakości, Misję i Strategię Rozwoju Uczelni, Misję i strategię rozwoju Wydziału, na którym jest prowadzony dany kierunek, realia rynku pracy i potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, wyniki badań rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, sugestie studentów zgłaszane poprzez Samorząd Studencki, wzorce międzynarodowe, wnioski z analiz i badań jakości prowadzonych na danym kierunku.

Opracowując koncepcję kształcenia na kierunku „zarządzanie” uwzględniono założenia przyjęte w dokumentach strategicznych, koncentrując proces kształcenia na kluczowym celu wskazanym w Misji Uczelni, jakim jest „kształcenie konkurencyjnych na krajowym i

międzynarodowym rynku pracy i odpowiedzialnych społecznie profesjonalistów zdolnych sprostać wymaganiom XXI wieku, przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu problemów społecznych o znacznej doniosłości”. W koncepcji kształcenia uwzględniono znaczenie dwóch zintegrowanych czynników: przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz osiąganie przez nich stosownych kompetencji zawodowych i społecznych, między innymi w zakresie współdziałania w różnych strukturach życia gospodarczego i społecznego.

Koncepcja kształcenia realizuje także cele Polityki Jakości określonej dla Uczelni, w tym np.:

- „zachęcanie studentów i stwarzanie im odpowiednich warunków do rozwoju aktywności życia akademickiego, (...), rozwijania własnych pasji i zainteresowań (...) oraz podejmowania wszelkiego rodzaju inicjatyw wykraczających poza proces kształcenia, a sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi studentów” - np. poprzez działalność kół naukowych, stwarzanie możliwości publikowania efektów swoich badań, współpracę z Clark University.
- „systematyczne prowadzenie badań jakości kształcenia” oraz „propagowanie wzorców zachowań i działań projakościowych w społeczności akademickiej Uczelni” – poprzez wdrożenie i systematyczne doskonalenie Ogólnouczelnianego oraz Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia i angażowanie w działania projakościowe interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,
- „podejmowanie działań zmierzających do kształtowania u studentów (...) postawy otwartości na inne kultury oraz poszanowania i zrozumienia wartości międzykulturowych” – np. poprzez uwzględnienie w programie kształcenia efektów kształcenia związanych z aspektami międzynarodowymi – np. efekt K_U05 (umie identyfikować i formułować wybrane problemy badawcze pozwalające na analizę niektórych złożonych procesów i zjawisk w skali organizacji gospodarki narodowej, a także w skalach: międzynarodowej i globalnej) oraz K_K01 (jest świadomy potrzeby adaptacji w środowiskach międzynarodowych, w szczególności europejskich przedsiębiorstw i instytucji).

W opracowaniu koncepcji kształcenia uwzględniono m.in. założenia przewidziane w Misji i Strategii Wydziału: „tworzenie programów i projektów ukierunkowanych na rozwój kompetencji osobowych, interpersonalnych, obywatelskich i międzykulturowych studentów i słuchaczy (m.in. komunikacji, pracy zespołowej, postępowania etycznego, samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy, kreatywności i przedsiębiorczości, dostosowania się do rynku pracy)“:

- w ramach kształtowania u studentów postaw etycznych w programie kształcenia uwzględniono efekt K_K07 (jest świadomy potrzeby przestrzegania i propagowania etycznej postawy i wrażliwości społecznej, również w ramach pełnionych ról organizacyjnych i społecznych), co realizowane jest poprzez odpowiednie treści kształcenia a także dobór kadry o wysokich kwalifikacjach zawodowych i etycznych,
- w ramach rozwijania umiejętności zdobywania oraz uzupełniania wiedzy przez całe życie do programu kształcenia na studiach II stopnia włączono np. efekt K_K05 (rozumie znaczenie samodzielnego, zespołowego oraz organizacyjnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych w warunkach procesów integracyjnych w Europie i globalizacji),
- w ramach kształtowania umiejętności pracy w zespole i kierowania pracą zespołową, uwzględniono w koncepcji kształcenia efekt K_K03 (jest przygotowany do tworzenia i uczestniczenia w pracy zespołów interdyscyplinarnych w środowisku organizacji i poza nim (...)) oraz odpowiednie metody kształcenia i formy zajęć, jak np. zajęcia projektowe, konwersatoryjne,
- w ramach kształtowania u studentów postaw przedsiębiorczych uwzględniono w programie kształcenia efekty: K_U04 (posiada umiejętności samodzielnego podejmowania działalności gospodarczej lub społecznej w wybranym sektorze), co uwzględniono w programie studiów wprowadzając treści kształcenia z zakresu przedsiębiorczości np. w przedmiotach specjalnościowych.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie jest jednostką otwartą na potrzeby w zakresie kształcenia. Zgodnie z jego Misją, którą jest przyczynianie się do rozwoju gospodarczego i intelektualnego regionu, w koncepcji kształcenia założono zdobycie przez studentów kwalifikacji cenionych i pożądaných na rynku pracy. W trosce o podkreślaną w strategiach Uczelni i Wydziału otwartość na

otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje, w procesie tworzenia koncepcji kształcenia uwzględniono opinie interesariuszy zewnętrznych – w drodze konsultacji z nimi ukształtowany został m.in. profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych. Studenci II stopnia mają do wyboru 2 specjalności: Zarządzanie organizacjami oraz Rachunkowość i zarządzanie finansami organizacji.

Zgodnie ze strategią Uczelni i Wydziału, kształcenie na kierunku „zarządzanie” ma charakter aplikacyjny, budujący wiedzę w kontekście praktyki, co odpowiada wymogom współczesnego rynku pracy. Równocześnie, zgodnie z celem profilu ogólnoakademickiego, program zawiera aspekty przygotowania do pracy badawczej w zakresie zarządzania, którą studenci mogą realizować na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie. W programie założenia te uwzględniono wprowadzając efekty: K_W10 (zna metodologię badań naukowych i zasady tworzenia wybranych instrumentów badawczych), K_U05 (umie identyfikować i formułować wybrane problemy badawcze pozwalające na analizę niektórych złożonych procesów i zjawisk w skali organizacji, gospodarki narodowej, a także w skalach: międzynarodowej i globalnej), K_K06 (jest przygotowany do samodzielnego oraz zespołowego projektowania i prowadzenia badań naukowych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł informacji (w wybranym zakresie)).

W opracowaniu koncepcji kształcenia uwzględniono także efekty współpracy międzynarodowej m.in. z Clark University, standardy krajowe wypracowane przez środowisko akademickie polskich uczelni oraz bogate doświadczenie kadry naukowo-dydaktycznej.

1.2.

Wydział, realizując przyjętą Politykę Jakości oraz Misję i Strategię Rozwoju, systematycznie dokonuje przeglądu i doskonalenia programów kształcenia. Współczesne uwarunkowania rozwoju społecznego wymuszają na przykład opracowywanie nowych specjalności odpowiadających potrzebom lokalnego rynku pracy oraz kierunkowi rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu. W tym celu w projektowanie programów angażowani są przedstawiciele otoczenia zewnętrznego, a w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów wykorzystuje się wyniki badań prowadzonych przez kadre naukowo-dydaktyczną. W planach rozwoju kierunku uwzględnia się tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych oraz rozwój naukowy kadry, która sprosta stawianym wyzwaniom.

W planach rozwoju kierunku przewiduje się przejście na praktyczny profil kształcenia oraz stopniowe umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez stopniowe rozszerzanie listy zajęć prowadzonych w języku angielskim, stałe wizyty semestralne profesorów z Clark University z wykładami dla studentów, zwiększenie udziału studentów zagranicznych oraz, w dalszej perspektywie, nawiązanie współpracy z ośrodkami zagranicznymi w zakresie realizacji praktyk zawodowych.

Wydział prowadzący oceniany kierunek studiów w odniesieniu do drugiego ich stopnia w planach jego rozwoju wskazuje na systematyczne dokonywanie przeglądu i doskonalenia programu kształcenia. Uwzględniając zmieniające się uwarunkowania rozwoju społecznego zakłada potrzebę opracowywania nowych specjalności odpowiadających potrzebom lokalnego rynku pracy oraz kierunkowi rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu. W tym celu przewiduje korzystanie z opinii przedstawicieli otoczenia zewnętrznego. Plany rozwoju kierunku związane są także z powoływaniem interdyscyplinarnych zespołów badawczych oraz rozwojem naukowy kadry i wykorzystaniem wyników prowadzonych przez badań w procesie dydaktycznym.

Plany rozwoju kierunku przewidują także przejście na praktyczny profil kształcenia oraz stopniowe umiędzynarodowienie procesu kształcenia poprzez rozszerzanie listy zajęć prowadzonych w języku angielskim, stałe wizyty semestralne profesorów z Clark University z wykładami dla studentów, zwiększenie udziału studentów zagranicznych oraz, w dalszej perspektywie, nawiązanie współpracy z ośrodkami zagranicznymi w zakresie realizacji praktyk zawodowych.

Plany rozwoju ocenianego kierunku studiów uwzględniają zatem zmiany zachodzące w dziedzinie nauki i dyscyplinach naukowych, do których kierunek został przyporządkowany. Są one w niezbędnym zakresie zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego oraz oczekiwania pracodawców.

1.3.

Efekty kształcenia dla kierunku studiów Zarządzanie prowadzonych na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim zostały przyporządkowane do obszaru nauk

społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych oraz trzech dyscyplin: nauk o zarządzaniu, ekonomii i finansów. Przyporządkowanie takie jest prawidłowe, w szczególności kierunkowe efekty kształcenia odpowiadają wskazanym dyscyplinom naukowym, z punktem ciężkości położonym na nauki o zarządzaniu.

1.4.

Efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku Zarządzanie zostały wprowadzone Uchwałą Nr 41 z dnia 13 czerwca 2012 r. Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi w sprawie określenia (zatwierdzenia) efektów kształcenia dla programu kształcenia na studiach drugiego stopnia na kierunku „zarządzanie” o profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej we wszystkich jednostkach organizacyjnych Uczelni prowadzących ten kierunek.

Efekty kształcenia są szeroko rozbudowane w odniesieniu do wiedzy i umiejętności. Przyjęto bowiem 19 efektów w zakresie nabywanej przez studentów wiedzy, 20 w zakresie kształtowania umiejętności i 7 w odniesieniu do kompetencji społecznych. Każdy z efektów kierunkowych został w odpowiedni merytorycznie sposób odniesiony do od jednego do czterech efektów obszarowych. Matryca informuje o liczbie wskazań efektów w odniesieniu do każdego z przedmiotów (od kilku do kilkunastu). W każdym z zakresów zastosowano odniesienia do wszystkich obszarowych efektów kształcenia przyjętych dla nauk społecznych. Odniesienia te są merytorycznie prawidłowe.

Uczelnia określając efekty kształcenia uwzględniła w szczególności potrzebę przygotowania studentów do podejmowania działalności badawczej. Odzwierciedleniem tego są zarówno sformułowania zawarte w efektach kierunkowych, jak i efektach przedmiotowych dla tych przedmiotów, które w założeniu jednostki mają w szczególności przygotowywać studentów do prowadzenia działalności badawczej.

W sylabusach przedmiotów zostały określone przedmiotowe efekty kształcenia. Sformułowano je w każdym przypadku w trzech zakresach – wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W każdym zakresie są to dwa-cztery efekty, co stanowi właściwy poziom ich uszczegółowienia. Dla każdego z efektów przedmiotowych wskazano odniesienia do odpowiednich efektów kierunkowych.

Dla ocenianego kierunku studiów opracowała matrycę zawierającą zestawienie wszystkich kierunkowych efektów kształcenia i przedmioty ujęte w programie studiów. Matryca określa, w ramach jakich przedmiotów realizowane są poszczególne efekty kształcenia. Podane w matrycy przyporządkowania efektów do przedmiotów są zasadne. Zestawienie to wskazuje, że program kształcenia umożliwia realizację wszystkich przyjętych dla kierunku efektów kształcenia.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia przyjęte dla ocenianego kierunku studiów zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii stosowanej w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Używane sformułowania są zrozumiałe i pozwalają na weryfikowanie realizacji efektów przy zastosowaniu narzędzi i procedur określonych w sylabusach przedmiotów.

Przyjęte dla ocenianego kierunku studiów efekty kształcenia są spójne z efektami kształcenia dla obszaru nauk społecznych określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i odpowiadają poziomowi kształcenia oraz przyjętemu przez jednostkę dla studiów drugiego stopnia profilowi ogólnoakademickiemu. Uwzględniają one w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej podejmowanej przez studentów. Pozwalają także na realizację oczekiwań ze strony pracodawców i przygotowują absolwentów do podejmowania dalszej edukacji.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, że są zapoznawani zarówno z kierunkowymi jak i modułowymi efektami kształcenia, które są ich zdaniem sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Potwierdza to również analiza własna efektów kształcenia. Efekty kształcenia zostały określone w sposób prawidłowy, ze szczególnym uwzględnieniem efektów kształcenia dotyczących zdobywania umiejętności prowadzenia badań naukowych (efekty określa uchwała Senatu nr 41 z 13 czerwca 2012 roku). Efekty są elementem integralnym sylabusów, który są umieszczane na stronie internetowej uczelni i dostęp do nich uzyskać można po zalogowaniu. Efekty kształcenia są również prezentowane studentom podczas pierwszych zajęć dydaktycznych na początku semestru. Podczas spotkania z Zespołem

Oceniającym PKA studenci nie wykazali znacznej wiedzy w zakresie efektów kształcenia, które są im prezentowane w sylabusach przedmiotowych. Można zauważyć braki w zakresie zrozumienia, czym są efekty kształcenia, co warunkują oraz czego, za ich pomocą, student może się dowiedzieć o przedmiocie lub kierunku studiów. Studenci na wizytowanym kierunku nie posiadają wiedzy w zakresie zrozumienia efektów kształcenia oraz mylą pojęcie efektu kształcenia z oceną z przedmiotu. W opinii studentów wiedza i umiejętności, jakie zdobywają na wizytowanym kierunku są wystarczające do zdobycia kompetencji niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

1.5.

1.5.1. Nie dotyczy ocenianego kierunku studiów.

1.5.2.

Struktura programu kształcenia ocenianego kierunku studiów obejmuje cztery grupy przedmiotów: podstawowe i kierunkowe, do wyboru, specjalnościowe i seminarium magisterskie. Przedmioty podstawowe i kierunkowe oraz specjalnościowe odpowiadają dyscyplinom naukowym, do których przyporządkowany został kierunek studiów. Treści programowe dla ocenianego kierunku studiów zostały określone w sylabusach przedmiotów. Zostały one rozpisane na od kilku do kilkunastu tematów w ramach każdego przedmiotu, co pozwala na odpowiednie uszczegółowienie realizowanych zagadnień. W przypadku przedmiotów realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń są podane odrębnie dla każdej z tych form zajęć. Treści programowe są merytorycznie prawidłowo dobrane do danego przedmiotu i pozwalają na realizację przyjętych dla niego efektów kształcenia. Dla każdego zagadnienia wskazano, jakie efekty przedmiotowe odpowiadają jego realizacji. Wszystkie kierunkowe efekty kształcenia mają pokrycie w przedmiotowych efektach kształcenia, a ich realizacja wspierana jest przez odpowiednie treści programowe. Sylabusy wskazują także literaturę przedmiotu, z podziałem na pozycje podstawowe i uzupełniające. Liczba tych pozycji jest zrównoważona (po kilka w każdej grupie). Reprezentują one aktualny poziom wiedzy w ramach poszczególnych przedmiotów.

Zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych oferowane są dwie specjalności: Zarządzanie organizacjami oraz Rachunkowość i zarządzanie finansami organizacji. Każda ze specjalizacji obejmuje po 8 przedmiotów. O ile jednak pierwsza z nich odpowiada kanonowi wiedzy nauk o zarządzaniu, to druga jest mniej spójna (np. przedmioty Ekonomiczne mechanizmy funkcjonowania strefy euro i Biznes międzynarodowy nie obejmują treści odnoszących się do tytułu specjalności) a 5 przedmiotów odpowiada kanonowi wiedzy dyscypliny finanse, a nie naukom o zarządzaniu.

Na tej podstawie można stwierdzić, że dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z przyjętymi dla niego efektami kształcenia. Treści te odpowiadają aktualnie wykorzystywanym w praktyce rozwiązaniom naukowym związanym z ocenianym kierunkiem studiów.

1.5.3.

Realizacja programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów opiera się na zróżnicowanym zestawie metod dydaktycznych. Są to metody podające, metody problemowe, metody praktyczne i metody aktywizujące. Metody dydaktyczne stosowane w ramach zajęć wymagających bezpośredniego kontaktu studentów i wykładowców pozwalają zarówno na przekazywanie wiedzy związanej z przedmiotem, jak i kształtowanie umiejętności oraz kompetencji społecznych określonych w efektach kształcenia. Integralną częścią realizacji programu kształcenia jest samodzielna praca studenta ze wskazywanymi materiałami źródłowym, polegająca na przygotowaniu krótkich informacji o charakterze naukowym, krytycznej ocenie literatury, przygotowaniu do dyskusji oraz sporządzeniu projektów. Metody dydaktyczne są dostosowane do poszczególnych przedmiotów i wskazane w ich sylabusach. Pozwalają one na niezbędną aktywizację studentów i powiązane są z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Służą do tego przede wszystkim ćwiczenia projektowe, projekty, rozwiązywanie zadań praktycznych, prowadzenie dyskusji, wykonywanie prac w grupie, przygotowywanie i przedstawianie prezentacji multimedialnych, przygotowywanie i prezentacja referatów. Założenia metodyczne związane z realizacją programu kształcenia uwzględniają również pracę własną studenta niezbędną do przygotowania się do zajęć dydaktycznych, ale także przygotowania do zaliczeń (kolokwium, testów), egzaminów, sporządzenia prac etapowych, pracy

dyplomowej.

Metody dydaktyczne stosowane na ocenianym kierunku studiów dostosowane są w niezbędnym zakresie do ogólnoakademickiego profil kształcenia. Nakierowane są one na rozwijanie u studentów kompetencji przydatnych do prowadzenia badań, takich jak: umiejętność formułowania problemów badawczych, dobór oraz stosowanie metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań. Uwzględnienie w programie kształcenia przygotowania do prowadzenia działalności badawczej znajduje swój wyraz w takich efektach jak: K_W10: zna metodologię badań naukowych i zasady tworzenia wybranych instrumentów badawczych, K_U05: umie identyfikować i formułować wybrane problemy badawcze pozwalające na analizę niektórych złożonych procesów i zjawisk w skali organizacji, gospodarki narodowej, a także w skalach: międzynarodowej i globalnej, K_K06: jest przygotowany do samodzielnego oraz zespołowego projektowania i prowadzenia badań naukowych z wykorzystaniem różnorodnych źródeł informacji. Efekty kształcenia związane z przygotowaniem do prowadzenia badań realizowane są przede wszystkim w ramach takich przedmiotów, jak: Metody badań społecznych, Zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu, Koncepcje zarządzania, przedmioty specjalnościowe, seminarium dyplomowe. Część studentów doskonalili swoje umiejętności w zakresie przygotowania do prowadzenia badań również poprzez udział w konferencjach, seminariach, pracę w kole naukowym.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, ale mało umiejętności prowadzenia badań. .

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się, aktywizujące formy pracy oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wymienili metody aktywizujące ich podczas zajęć m.in. praca w grupach, przeprowadzenie badań terenowych w formie ankiety wśród lokalnych przedsiębiorców czy studia przypadków. W opinii studentów nauczyciele akademicki posiadają doświadczenie i kompetencje społeczne, które efektywnie przekazują na zajęciach dydaktycznych np. poprzez prezentowanie studentom przykładów z własnego doświadczenia zawodowego w odniesieniu do zadanego problemu. Studenci jednoznacznie potwierdzili, że metody kształcenia umożliwiają im zdobycie wiedzy i umiejętności potrzebne na rynku pracy. Na wizytowanym kierunku studenci są zachęceni przez nauczycieli akademickich do działalności naukowej. Studenci w ramach zajęć dydaktycznych wykonują badania rynkowe. Na wizytowanym kierunku działają 3 koła naukowe, w zakresie których leżą inicjatywy wspierania działalności naukowej studentów. Studenci w ramach kół naukowych prowadzą badania wraz z pracownikami naukowymi i publikują prace naukowe. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci poinformowali, że każda grupa dziekańska posiada opiekuna, do którego może się zwrócić w ramach działalności naukowej. W programie kształcenia są określone efekty kształcenia związane z przygotowaniem studenta do prowadzenia badań naukowych.

1.5.4.

Studia na kierunku Zarządzanie drugiego stopnia trwają 2 lata (4 semestry). Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych wynosi 1545 godzin, a na studiach niestacjonarnych 785 godzin. W tym wymiarze godzin uwzględnione jest obciążenie godzinowe związane z przystępowaniem do egzaminów i zaliczeń oraz konsultacje. Dla studiów stacjonarnych wynoszą one odpowiednio 85 i 194 godziny, a dla studiów niestacjonarnych 87 i 74. Na studiach stacjonarnych przedmioty podstawowe i kierunkowe realizowane są w wymiarze 768 godzin, a przedmioty do wyboru – 98 godzin. Na studiach niestacjonarnych struktura godzin kształtuje się odpowiednio: 438 i 40.

Zestaw przedmiotów podstawowych odpowiada kanonowi wiedzy z zakresu nauk ekonomicznych, a przedmiotów kierunkowych wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu. W niezbędnym zakresie uwzględnione są w programie kształcenia przedmioty z dyscyplin ekonomia i finanse.

Kształcenie specjalnościowe realizowane jest w wymiarze 528 godzin na studiach stacjonarnych i 125 na studiach niestacjonarnych. Na studiach stacjonarnych wszystkie przedmioty mają wymiar 66 godzin, a na studiach niestacjonarnych 22 bądź 32 godzin.

Zarówno ogólny wymiar godzin, jak i przewidziany dla poszczególnych przedmiotów jest

właściwy i pozwala na przekazanie wiedzy i ukształtowanie umiejętności przyjętych dla kształcenia specjalnościowego.

W sylabusach przedmiotów zamieszczone zostały informacje na temat nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS niezbędnego dla realizacji efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów. Przyjęto przy tym przelicznik: 25 godzin nakładu pracy odpowiada jednemu punktowi ECTS. Określenie nakładu pracy obejmuje takie elementy, jak: udział w zajęciach dydaktycznych (wykładach, ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoria, warsztaty, seminaria), przygotowanie się do zajęć dydaktycznych, przygotowanie projektu, eseju, studium przypadku, zadania praktycznego, udział w egzaminach i zaliczeniach, udział w konsultacjach. W ramach określenia nakładu pracy studenta przedstawiono także zestawienie obejmujące obciążenie w ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem, obciążenie w ramach zajęć o charakterze praktycznym oraz obciążenie studenta w ramach zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.

Przedstawione założenia dotyczące nakładu pracy studenta są kompletne i oparte na prawidłowej strukturze poszczególnych elementów.

1.5.5.

Program kształcenia na studiach drugiego stopnia, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, przewiduje uzyskanie łącznej liczby 120 punktów ECTS. W każdym semestrze liczba punktów ECTS jest jednakowa i wynosi 30.

Do przedmiotów wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela i studentów przypisano na studiach stacjonarnych 61 punktów ECTS, a na studiach niestacjonarnych 35 punktów. Do przedmiotów z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia przypisano 34 punkty, do przedmiotów o charakterze praktycznym 36 punktów. Grupa przedmiotów ogólnouczeniowych lub na innym kierunku studiów ma łączną liczbę 5 punktów ECTS, a przedmioty z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych 6 punktów. Na zajęcia do wyboru przez studenta przypada łącznie 66 punktów ECTS, a na zajęcia z języka obcego 4 punkty. Za wychowanie fizyczne student otrzymuje 1 punkt.

Jako przedmioty związane z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem studiów wskazano seminarium magisterskie, dwa przedmioty kierunkowe z zarządzania, jeden przedmiot dotyczący metodyki badań naukowych oraz osiem przedmiotów wchodzących w skład specjalności. Do przedmiotów tych przypisano łącznie 72 punkty ECTS, tj. 60% ich ogólnej liczby.

System ECTS stosowany na studiach drugiego stopnia jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Dla przedmiotów powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem przypisano ponad 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

1.5.6.

W programie kształcenia ocenianego kierunku studiów uwzględnione zostały przedmioty do wyboru. Składają się na nie przedmioty specjalnościowe, Metody badań społecznych, Zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu, język obcy specjalistyczny oraz seminarium dyplomowe. Do przedmiotów tych przypisanych jest łącznie 66 punktów ECTS, co stanowi 55% jej łącznej liczby. Rodzaj przedmiotów do wyboru oraz ich liczba są właściwe i zapewniają elastyczność programu kształcenia w wymiarze przekraczającym poziom 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji przewidzianych dla ocenianego kierunku studiów.

Na studiach II stopnia umożliwia się studentowi wybór modułów kształcenia, do których przypisuje się punkty ECTS w wymiarze 55% (wybór modułów kształcenia obejmuje 66 punktów ECTS). Są to m.in. przedmioty specjalnościowe, Metody badań społecznych, Zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu, język obcy specjalistyczny czy seminarium dyplomowe. Z informacji studentów wynika, że liczba specjalności jest satysfakcjonująca. Studenci wybierają trzy specjalności, specjalność żądana oraz dwie specjalności na wypadek nieutworzenia wystarczająco dużej grupy do utworzenia specjalności pierwszego wyboru. Studenci poinformowali, że w bieżącym roku na kierunku uruchomiono 4 specjalności, a liczebność grup specjalnościowych jest wyjątkowo

niewielka tj. około 8 osób. Studenci są informowani o procesie wyboru specjalności w dziekanacie oraz poprzez stronę internetową. W programie studiów wyszczególniono przedmioty do wyboru, które wynikają z indywidualnych zainteresowań i potrzeb studentów. Jednostka spełnia zatem warunki określone w § 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. 2014 poz. 1370).

1.5.7.

Program kształcenia na ocenianym kierunku studiów przewiduje realizację zajęć dydaktycznych w kilku formach (wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia projektowe, laboratoria, warsztaty, seminaria dyplomowe). Formy realizacji zajęć zostały określone w planie studiów oraz sylabusach przedmiotów.

Na studiach stacjonarnych na wykłady przypadają 602 godziny, a na ćwiczenia, konwersatoria i laboratoria łącznie 664 godziny. Większość przedmiotów realizowana jest zarówno w formie wykładu jak i ćwiczeń, a stosunkowo nieliczne w formie samego wykładu. Przedmioty specjalnościowe z kolei realizowane są wyłącznie w formie ćwiczeń. Taki dobór form zajęć i ich obsada sprzyjają aktywizacji studentów oraz osiągnięciu przez nich umiejętności i kompetencji społecznych przygotowując absolwentów do pracy zawodowej i prowadzenia działalności badawczej.

Pozostałe godziny kontaktowe to zaliczenia i egzaminy (85) oraz konsultacje (194). Na pracę własną studenta przewidziano 1460 godzin.

Na studiach niestacjonarnych na wykłady przypada 316 godzin, na ćwiczenia, konwersatoria i laboratoria 308. W planie studiów przewidziano, że udział w zaliczeniach i egzaminach angażuje studenta w wymiarze 87 godzin, a konsultacje 74 godziny. Natomiast studenci studiów niestacjonarnych dla realizacji założonych efektów kształcenia muszą poświęcić na pracę własną w ujęciu przeciętnym 2220 godzin. W odniesieniu do poszczególnych przedmiotów zastosowane są te same formy zajęć co na studiach stacjonarnych, tylko w innym wymiarze czasowym.

Na tej podstawie można stwierdzić, że dobór form zajęć, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych jest prawidłowy i pozwala na osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Ramowa organizacja procesu kształcenia ustalana jest przez Rektora i podawana do wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem. Przygotowywane na jej podstawie terminy zjazdów, harmonogramy zajęć, wykazy przedmiotów i formy zaliczeń dostosowywane są w dużym stopniu do potrzeb i możliwości studentów. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku z różnym rozkładem czasowym w trakcie tygodnia i dnia w zależności od rocznika studiów. Zajęcia na studiach niestacjonarnych realizowane są w ramach zjazdów piątkowo-sobotnich. W trakcie semestru organizowanych jest 10 zjazdów. Zajęcia w piątki trwają od godziny 16.00 do 21.00, a w soboty od 8.00 bądź 10.00 do najdłużej 20.15.

Ze względu na stosunkowo niewielką liczbę studentów na poszczególnych rocznikach (15-57 osób) wykłady ogólne prowadzone są dla całych lat studiów. Wykłady specjalnościowe prowadzone są dla studentów przypisanych do danych specjalności. Grupy ćwiczeniowe liczą 15-30 osób, grupy laboratoryjne, warsztatowe i językowe 15-20 osób. Grupa konwersatoryjna nie przekracza 40 osób.

W programie ocenianego kierunku studiów przewidziano zajęcia o charakterze praktycznym (w tym zajęcia laboratoryjne, projektowe i warsztatowe) przygotowujące studentów do wykonywania pracy zawodowej. Zajęcia te prowadzone są na ogół przez osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym. Na kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili przekonanie, że organizacja zajęć sprzyja osiągnięciu przez nich zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Kierunek Zarządzanie zawiera w swoim programie studiów przedmioty takie jak Statystyka, Metody badań społecznych, Zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu czy też Rachunkowość zarządcza, które mają na celu rozwinięcie u studenta wiedzy i umiejętności związanych z działalnością naukową. Dzięki stosunkowo niewielkim grupom specjalnościowym (około 8 osób), studenci są w stanie uzyskać dobre wsparcie w osiągnięciu zamierzonych efektów kształcenia. Katalog stosowanych podstawowych form zajęć jest zróżnicowany i obejmuje: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, ćwiczenia projektowe, warsztaty, laboratoria, seminaria. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA dobrze ocenili sekwencję przedmiotów. Studenci

poinformowali, że prowadzący zajęcia zachęcają studentów do aktywności i komunikacji dwustronnej. Harmonogramy zajęć są podawane studentom z odpowiednim wyprzedzeniem. Studenci studiów niestacjonarnych są zadowoleni z możliwości wyrażania swoich preferencji co do dni, w których planowane będą zjazdy. Taka praktyka pozwala, w opinii studentów, dostosować terminy zajęć dydaktycznych do wykonywanej pracy zawodowej lub życia prywatnego. Na wizytowanym kierunku nie ma możliwości zaliczania efektów kształcenia poprzez uczestnictwo w e-zajęciach / e-learningu. Istnieje platforma internetowa i wykorzystywana jest ona do przekazywania studentom dodatkowych materiałów oraz zadań do samodzielnego wykonania przez studenta. Obowiązujący na uczelni regulamin studiów przewiduje możliwość kształcenia według indywidualnego programu studiów. Z możliwości tej mogą korzystać, za zgodą dziekana wydziału, m.in. studenci szczególnie uzdolnieni i wyróżniający się w nauce, studenci niepełnosprawni oraz studenci znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej. Indywidualizacja może dotyczyć doboru modułów zajęć, metod i form kształcenia, form zaliczeń i egzaminów, a także innych procedur i terminów związanych z tokiem studiów. Adaptacja programu kształcenia do spersonalizowanych potrzeb przebiega na ocenianym kierunku prawidłowo.

1.5.8.

Program studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim nie uwzględnia praktyk zawodowych.

1.5.9.

Program kształcenia ocenianego kierunku studiów uwzględnia naukę języka obcego. Nauka ta trwa, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, przez jeden semestr. Na studiach stacjonarnych przewidziane jest przy tym 56 godzin zajęć dydaktycznych, a na studiach niestacjonarnych zaledwie 18. Wszystkie pozostałe przedmioty ujęte w planie studiów realizowane są w języku polskim. W roku akademickim 2015/2016 prowadzone były natomiast ćwiczenia z przedmiotu pozaprogramowego Organizational Behavior and Leadership dostępne dla wszystkich studentów. Brały w nich udział 3 osoby.

W okresie objętym oceną żaden student studiów drugiego stopnia kierunku zarządzanie, ani żaden nauczyciel akademicki nie uczestniczył w krajowych bądź międzynarodowych programach wymiany studentów i pracowników. W wymianie z zagranicznymi ośrodkami akademickimi na przestrzeni 3 lat uczestniczyło dwóch pracowników (1 wyjazd i jeden przyjazd) a staże zagraniczne odbyło trzech (wyjazdy).

Program na studiach drugiego stopnia kierunku Zarządzanie nie sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, gdyż mogą go realizować wyłącznie studenci znający język polski. Brak jest programu kształcenia w językach obcych, poza samą nauką języka obcego nie są realizowane inne zajęcia w językach obcych, brak jest oferty kształcenia dla studentów zagranicznych. Studenci ocenianego kierunku studiów w ogóle nie uczestniczyli w wymianie zagranicznej. Brak jest studiów prowadzonych wspólnie z uczelniami zagranicznymi.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wyrazili przekonanie, że program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, w szczególności poprzez lektorat z języka obcego (z języka rosyjskiego, hiszpańskiego oraz angielskiego), ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych (w tym głównie z Ukrainy, planowana jest także współpraca w tym obszarze z Białorusią), ofertę wymiany studentów w ramach programu Erasmus+, organizację konferencji międzynarodowych oraz współpracę z Clark University, w ramach której studenci wszystkich kierunków mogą uczestniczyć w wykładach z zakresu m.in. zarządzania prowadzonych w języku angielskim. W celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia wykorzystuje się także wyniki badań prowadzonych przez kadrę z zakresu problematyki międzynarodowej. Jednostka macierzysta daje wszystkim studentom i absolwentom możliwość korzystania z bogatej oferty bezpłatnych kursów organizowanych przez Clark University i SAN prowadzonych w języku angielskim (tzn. sample courses). Każdy uczestnik kursu otrzymuje certyfikat ukończenia szkolenia. Wykłady prowadzone są w poszczególnych latach przez visiting professors z Clark University lub przez pracowników naukowych SAN. SAN we współpracy z Clark University oferują także 2-letnie studia realizowane w ramach jednego cyklu kształcenia, kończące się uzyskaniem dwóch dyplomów: polskiego dyplomu magistra SAN oraz amerykańskiego dyplomu Master of Science in Professional Communication. Program spełnia zarówno wymagania niezbędne do wydania dyplomu magistra Społecznej Akademii Nauk jak i

dypłomu Master Clark University.

Zdaniem studentów oferta Jednostki jest w tym zakresie dostatecznie szeroka i atrakcyjna.

1.6.

1.6.1.

Aktualnie obowiązujące w Uczelni zasady rekrutacji zostały określone Uchwałą Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 2 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2016/2017. Podstawą przyjęcia na studia drugiego stopnia jest posiadanie przez kandydata tytułu zawodowego licencjata, inżyniera, magistra bądź równorzędnego. Zasadniczym elementem postępowania kwalifikacyjnego jest ocena dokumentów, bez przeprowadzania egzaminu wstępnego. Kandydaci, którzy uzyskali dyplom ukończenia studiów, co najmniej pierwszego stopnia za granicą, mogą ubiegać się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, jeżeli posiadany przez nich dyplom upoważnia do podjęcia studiów wyższych w Polsce. Niezbędne jest potwierdzenie legalności dyplomu, które stanowi legalizacja bądź apostille oraz nostryfikacja. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzają Wydziałowe Komisje Rekrutacyjne. Od odmownej decyzji komisji Wydziałowej kandydatowi na studia przysługuje odwołanie do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji.

Stosowane w uczelni zasady rekrutacji kandydatów na pierwszy rok studiów drugiego stopnia są zgodne z przepisami ogólnymi obowiązującymi. Stwarzają one wszystkim kandydatom równe szanse ubiegania się o przyjęcie na studia.

Zasady i procedury dotyczące rekrutacji zostały określone w Uchwale Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 2 z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2016/2017. Od kandydatów na studia II stopnia wymagana jest kopia świadectwa dojrzałości oraz złożenie wszystkich wymaganych dokumentów określonych regulacjami wewnętrznymi Uczelni oraz ukończenie co najmniej studiów I stopnia. Dziekan może dla kandydatów-absolwentów innych kierunków studiów niż kierunki których efekty zostały określone w dziedzinie nauk ekonomicznych w tym dyscyplinie nauki o zarządzaniu wyznaczyć różnice programowe w celu uzupełnienia treści kierunkowych z zakresu nauk ekonomicznych. O przyjęciu na studia decyduje złożenie kompletu wymaganych dokumentów. Kwestie związane z rekrutacją reguluje Uchwała Senatu, Zarządzenie Rektora oraz realizowana w ramach WSZJK procedura P-11, które pozwalają na właściwy dobór kandydatów na studia.

Kandydaci mogą dokonywać rejestracji on-line lub osobiście w Biurze Rekrutacji. Decyzję w sprawie przyjęcia na studia podejmuje Komisja Rekrutacyjna, a wyniki ogłaszane są w formie list osób przyjętych na określony kierunek i stopień studiów. Jednostka zapewnia równe szanse w procesie rekrutacji osobom z zagranicy. Informacje o procesie rekrutacji oraz opisy kierunków studiów znajdują się na stronie internetowej uczelni wizytowanej. Studenci uważają, że liczba studentów jest dostosowana do potencjału dydaktycznego jednostki, a przyjęte kryteria rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Analiza uchwały Senatu oraz opinii studentów pozwala stwierdzić, że proces rekrutacyjny realizuje zasadę równych szans. Studenci dobrze oceniają zasady, dostępność potrzebnych informacji jak i przebieg rekrutacji. Wszelkie informacje dotyczące rekrutacji dostępne są na stronach internetowych Jednostki. Strona internetowa zawiera wszystkie istotne informacje z punktu widzenia kandydata na studia: zasady dotyczące konkretnych kierunków, terminarz, wykaz opłat, listę wymaganych dokumentów oraz przydatne zakładki „wymagane dokumenty”, „centrum pomocy” oraz „pytania i odpowiedzi”. Przewidziano także wersję w języku angielskim, ukraińskim i rosyjskim dla obcokrajowców.

1.6.2.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk nie ma uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku ze względu na fakt, że kierunek ten nie był dotychczas poddawany ocenie programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

1.7.

1.7.1.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów drugiego stopnia metody weryfikacji efektów kształcenia określone zostały w sylabusach przedmiotów. Podane są one w sposób bardzo szczegółowy, gdyż wskazano z jednej strony, jaki efekt przedmiotowy w każdym z zakresów jest weryfikowany za pomocą danej metody, a z drugiej, które treści programowe podlegają sprawdzeniu. Jako najczęściej stosowane metody weryfikacji występują: egzamin pisemny, egzamin ustny, zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, kolokwium, test, praca pisemna (referat, esej), projekt, prezentacja, wypowiedź ustna, udział w dyskusji, zadanie zespołowe, obserwacja.

W sylabusach przedmiotów określono także kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia. Opisują one jaką wiedzę, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi musi wykazać się student dla realizacji każdego z efektów przedmiotowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na odpowiednio ocenę: niedostateczny, oceny 3 i 3,5, oceny 4 i 4,5 oraz ocenę 5,0. Weryfikacja realizacji przez studentów efektów kształcenia związanych z przygotowaniem do prowadzenia badań naukowych przeprowadzana jest z zastosowaniem w szczególności następujących metod i narzędzi:

- sprawdzianów wiedzy i umiejętności w trakcie przeprowadzanych w trakcie zajęć oraz zleczanych studentom prac semestralnych, opartych na wymaganiach wybranych elementów pracy badawczej,
- poprzez ocenę w ramach seminariów dyplomowych sposobu rozwiązywania przez studentów problemów badawczych pojawiających się w toku pisanie pracy dyplomowej,
- weryfikacji końcowych efektów kształcenia w formie recenzji pracy dyplomowej oceniającej badawczy charakter pracy oceny wiedzy i umiejętności studenta podczas odpowiedzi na pytania otrzymane na egzaminie dyplomowym.

Proces dyplomowania jest przedmiotem regulacji zawartych w Regulaminie studiów oraz uszczegółowionych w Uchwale Rady Wydziału w sprawie Zasad dyplomowania na kierunku Zarządzanie. Regulacje te przewidują obowiązek przygotowania przez studenta pracy dyplomowej. Jej opiekunem powinien być nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy bądź stopień naukowy doktora habilitowanego. Dziekan może jednak upoważnić do wykonywania funkcji promotora adiunkta bądź starszego wykładowcę. Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej powinny być brane pod uwagę kierunek studiów i specjalność, zainteresowania studenta oraz możliwość wykonania danej pracy przez studenta. Oceny pracy dokonują opiekun i recenzent. Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją, której przewodniczy dziekan lub powołany przez niego nauczyciel akademicki z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego. Na egzaminie student odpowiada na pytania związane z kierunkiem studiów, specjalnością i tematyką pracy. Ostateczna ocena na dyplomie obliczana jest jako średnia ważona średniej ocen z przebiegu studiów (waga 60%), oceny wystawionej przez promotora (10%), oceny wystawionej przez recenzenta (10%) oraz oceny z egzaminu dyplomowego (20%).

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia stosowane na ocenianym kierunku studiów pozwalają na właściwą weryfikację zakładanych efektów kształcenia. Stosowane w tym zakresie procedury i zasady pozwalają ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w odniesieniu do pracy dyplomowej i praktyk zawodowych.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia określa w sposób generalny Regulamin Studiów. Weryfikacja osiągnięć studentów w zakresie wiedzy odbywa się na podstawie egzaminów w formie pisemnej, kolokwium, oceny opracowań w formie projektów indywidualnych, prac pisemnych, referatów, aktywności na zajęciach. Sprawdzanie osiągniętych efektów kształcenia prowadzone jest na różnych etapach kształcenia poprzez: bieżącą obserwację i ocenę pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (np. aktywność, projekty, prezentacje, itd.), realizację seminarium dyplomowego, egzaminy z poszczególnych przedmiotów, egzamin dyplomowy, przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej. Weryfikacja końcowych efektów kształcenia odbywa się w procesie dyplomowania, który obejmuje przygotowanie pracy dyplomowej zgodnie z opracowanymi w Uczelni standardami oraz egzamin dyplomowy, na którym student odpowiada na pytania związane z kierunkiem studiów, specjalnością i tematyką pracy. Studenci mają możliwość wyboru opiekuna pracy, tematyki pracy. Takie formy weryfikacji efektów kształcenia wspierają proces uczenia się i aktywizują studentów. Zdaniem studentów oceniane są one według wymagań adekwatnych do opisanych w sylabusach zakładanych efektów kształcenia.

Pomimo entuzjastycznych wypowiedzi studentów odnośnie procesu kształcenia oraz sposobu weryfikacji ich postępów, konieczne wydaje się położenie większego nacisku na weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez studenta. Studenci nie wnieśli żadnych krytycznych uwag co do procesu egzaminu dyplomowego oraz efektów kształcenia, jakie ma weryfikować. Uwagę mogą przykuć statystyki posesyjne, na wizytowanym kierunku nie występują bowiem oceny niedostateczne, co budzi wątpliwości co do efektywności stosowanych metod weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia.

1.7.2.

Ogólne regulacje tworzące system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia zawarte są w Regulaminie studiów. Określa on w szczególności stosowaną w Uczelni organizację roku akademickiego oraz prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Regulamin rozstrzyga w szczególności kwestie zaliczeń i egzaminów poprawkowych i komisyjnych. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają zgodne z powszechnie stosowanymi w krajowym szkolnictwie wyższym regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia (semestrów), zasady odnoszące się do dostępu studenta do informacji o wynikach sprawdzianów, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. W Uczelni przyjęto wyrażanie poziomu osiągnięcia danego przedmiotowego efektu kształcenia w powszechnie stosowanej skali ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Warunkiem wpisu na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów kształcenia przypisanych do przedmiotów na danym semestrze. Regulamin określa także możliwości ubiegania się o wpis warunkowy, jak również przenoszenia osiągnięć studenta z innych uczelni i kierunków kształcenia.

Wszystkie przedmioty ujęte w programie kształcenia kończą się zaliczeniem bądź egzaminem. Studenci studiów drugiego stopnia zdają łącznie 6 egzaminów, wszystkie z przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Cztery egzaminy przewidziane są po semestrze pierwszym i dwa po semestrze drugim. Taki zakres ilościowy i przedmiotowy egzaminów należy uznać za dość wąski dla weryfikacji realizacji wszystkich efektów kształcenia.

W sesji letniej roku akademickiego 2015/2016 struktura ocen była następująca: oceny 2 – nie wystawiono, oceny 3 – 2%, oceny 3,5 – 2%, oceny 4 – 18%, oceny 4,5 – 20%, oceny 5 - 58%. Taka struktura wskazuje na zjawisko bardzo silnego zawyżania ocen.

Stosowany w Uczelni system weryfikacji i oceniania efektów kształcenia jest kompletny i przejrzysty. Natomiast wąski zakres egzaminów oraz struktura wystawianych ocen stwarzają wątpliwości co do rzetelnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Ogólne procedury związane z oceną efektów kształcenia określone są w Regulaminie Studiów. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i całych studiów. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Szczegółowe informacje dotyczące stosowanych metod i zasad weryfikacji oraz sposobu obliczania oceny końcowej są podawane w sylabusach przedmiotów oraz prezentowane podczas pierwszych zajęć. Jest to jeden z elementów poddawanych ocenie studenckiej w badaniu jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli. Zasady oceniania nie są zmieniane w trakcie roku akademickiego. Studenci wiedzą, jakie oczekiwania mają względem nich prowadzący i od czego uzależnione jest uzyskanie określonej oceny – tak pozytywnej, jak i negatywnej. Wyniki egzaminów i zaliczeń są wyjaśniane przez prowadzących w sposób umożliwiający zrozumienie popełnionych błędów i wyciąganie wniosków na przyszłość. W przypadku wątpliwości i niepowodzeń studenci mają możliwość indywidualnej konsultacji z nauczycielem. Odnoszą przy tym wrażenie, że sposób oceniania jest sprawiedliwy i równy dla

wszystkich, a jego wyniki – wiarygodne i porównywalne. Regulamin studiów gwarantuje każdemu studentowi prawo wglądu do ocenionej pracy oraz prawo ubiegania się o przeprowadzenie egzaminu/zaliczenia w formie komisyjnej. Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość. Procedura P-10 określa system sprawdzania procedur weryfikacji efektów kształcenia. W przypadku, gdy student nie zgadza się z oceną, jaką otrzymał z danego przedmiotu, może wnieść o egzamin komisyjny, który zwołuje Dziekan wydziału na wniosek studenta. Studenci do tej pory nie korzystali z tej możliwości, co wynika z braku ocen niedostatecznych na kierunku.

3. Uzasadnienie

Podsumowując, należy stwierdzić, że formy zajęć dydaktycznych stosowane na ocenianym kierunku, ich proporcje oraz organizacja zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności przygotowania do prowadzenia badań naukowych.

Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Program studiów zapewnia studentom elastyczność w doborze przedmiotów w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS. Dobór form zajęć dydaktycznych i ich organizacja umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Jednostka zapewnia właściwą organizację praktyk, dla których określono efekty kształcenia i metody ich weryfikacji. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

4. Zalecenia

Zaleca się poszerzenie oferty przedmiotów prowadzonych w języku obcym.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena kryterium 2 - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunku studiów o profilu praktycznym. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową, dorobek naukowy nauczycieli akademickich, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku, a także obciążenia dydaktyczne oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego na studiach II stopnia 15 osób (załącznik 4). Wśród nich 6 samodzielnych nauczycieli akademickich, w tym 5 z tytułem profesora, a także 9 doktorów. Wszyscy zgłoszeni zadeklarowali przynależność do minimum kadrowego na studiach I stopnia. Zgodnie z wymogami art. 9a ust.1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z póź. zm.) nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe zatrudnieni są w pełnym wymiarze czasu pracy.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do **obszaru nauk społecznych**, dziedziny nauk ekonomicznych w zakresie dyscyplin ekonomia, nauki o zarządzaniu oraz finanse. Wśród samodzielnych nauczycieli akademickich zgłoszonych o minimum kadrowego 5 posiada dorobek naukowy z nauk o zarządzaniu, a 1 dorobek naukowy z ekonomii łączony z dorobkiem z nauk o zarządzaniu. W podgrupie doktorów zgłoszonych do minimum kadrowego 6 osób ma dorobek naukowy z zakresu nauk o zarządzaniu, 1 z ekonomii, 1 z finansów, a 1 łączy dorobek z ekonomii z dorobkiem z finansów i z nauk o zarządzaniu. Wszystkie zgłoszone osoby mogą być zakwalifikowane do minimum kadrowego ze względu na dorobek naukowy.

Analizowany dorobek naukowy nauczycieli akademickich przedstawionych do minimum kadrowego jest adekwatny do realizowanego programu studiów w obszarze wiedzy i odpowiada obszarowi kształcenia, wskazanemu dla kierunku *zarządzanie*, w zakresie co najmniej jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku. Tym samym wymóg **§ 12 pkt. 4** został spełniony.

Stwierdza się, że został spełniony zapis **§ 12. pkt. 3** rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Skład zgłoszonego przez jednostkę minimum kadrowego odpowiada wymaganiom określonym w **§ 14 pkt. 1** i **§ 15 pkt. 1** przywołanego rozporządzenia. Ponadto spełnione są również zapisy **§ 13 pkt.**, a także **§ 13 pkt. 2**.

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają dokumenty będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów na danym kierunku studiów powinien spełniać wymagania określone w **§ 17 pkt. 1** rozporządzenia MNiSW z dnia 9 października 2014 r. Stosunek ten dla kierunku *zarządzanie* w na studiach II stopnia (gdzie jest 121 studentów) wynosi 1:11. Podobny stosunek obliczony z uwzględnieniem liczb studentów na obu stopniach i profilach kształcenia wynosi 1:24. Uznaje się zatem, że wymogi dotyczące relacji między liczbą studentów a liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe zostały spełnione.

Wobec powyższego stwierdza się, że wymagania formalne odnośnie do minimum kadrowego zostały spełnione.

2.2.

Obok 15 osób zaliczanych do minimum kadrowego Uczelnia przygotowała wykaz pozostałych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku. Lista ta obejmuje 15 osób, w tym 1 doktora habilitowanego, 10 doktorów i 4 magistrów. Doktor habilitowany reprezentuje dyscyplinę socjologia. Doktorzy reprezentują dyscypliny: nauki o zarządzaniu (5 osób), ekonomia, prawo, filozofia i psychologia kliniczna. Magistrowie mają wykształcenie z finansów, elektroniki, matematyki, informatyki, automatyki i robotyki. Razem z minimum kadrowym zgromadzono więc zespół o kwalifikacjach wysokich i odpowiednio różnorodnych ze względu na potrzeby wynikające z programu studiów.

Nauczyciele akademicy w z reguły prowadzą zajęcia zgodnie ze swoimi kwalifikacjami, w tym z

posiadanym dorobkiem naukowym. Jedynym dostrzeżonym wyjątkiem od tej reguły był wykład z zastosowanie metod badawczych w naukach o zarządzaniu prowadzony przez doktora finansów. Jest jednak także profesor z dorobkiem z nauk o zarządzaniu, któremu powierza się ten przedmiot. Przeprowadzone hospitacje potwierdziły, że zajęcia są dobrze obsadzone.

2.3.

Zasady polityki kadrowej są uregulowane kilkoma procedurami Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Obejmują one między innymi nabór pracowników na podstawie konkursu, oceny okresowe, wsparcie rozwoju naukowego i reguły obsady zajęć dydaktycznych.

Wsparcie rozwój kadry naukowo-dydaktycznej polega m.in. na:

- finansowaniu publikacji w czasopismach i monografiach i udziału w konferencjach naukowych,
- umożliwieniu publikacji w czasopismach i monografiach afiliowanych przez SAN,
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych,
- stypendiach naukowych,
- współpracy międzynarodowej z Clark University, w tym możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych tego Uniwersytetu.

Dla młodej kadry prowadzone są doskonalące kursy pedagogiczne.

Oceny okresowe przeprowadza się co 4 lata. Obejmują one: ocenę dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowanie w sprawy organizacyjne Uczelni. Istotne instrumenty oceny pracy dydaktycznej to hospitacje i ankiety studenckie. Wyniki oceny okresowej nauczycieli akademickich są uwzględniane przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansowej. W wypadku oceny negatywnej analizuje się jej przyczyny i możliwe są działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę.

Polityka ta jest celowa i poprawna. Skutkuje znaczącą stabilnością minimum kadrowego. Oczywiście też uwzględnia skalę działalności i możliwości finansowe Uczelni. Pracownicy na spotkaniu potwierdzali możliwość korzystania z wymienionych form wsparcia i pomoc merytoryczną ze strony bardziej doświadczonych nauczycieli akademickich.

2.4.

Wydział prowadzi badania naukowe w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk ekonomicznych, dyscyplinach nauk o zarządzaniu, ekonomii i finansów, a więc w dyscyplinach związanych z programem kształcenia na ocenianym kierunku. Organizuje się je w Zakładzie Zarządzania i Finansów oraz w Zakładzie Marketingu i Logistyki. Dotyczą różnorodnych problemów naukowych z wymienionych dyscyplin, ale można dostrzec pewną specjalizację w zagadnieniach metodologii nauk w zarządzaniu, przedsiębiorczości i innowatyki, zarządzania kadrami, koncepcji zarządzania, w tym jego podstaw społecznych, strategii i organizacji przedsiębiorstw, logistyki, marketingu, makroekonomii i finansów przedsiębiorstw. Obecnie w trakcie realizacji są 2 granty finansowane przez MNiSW i 1 z NCN. W latach 2014-2015 także realizowano grant MNiSW oraz projekt międzyuczelniany. Wyniki badań są prezentowane w kilkudziesięciu publikacjach naukowych rocznie. Organizuje się też 1 lub 2 konferencje naukowe rocznie. Zaangażowanie w badania 3-4 osób z minimum kadrowego i liczby ich publikacji naukowych z ostatnich lat mogą zapowiadać ich awans naukowy.

2.5.

Wyniki badań naukowych służą doskonaleniu programów kształcenia, w tym zwłaszcza wzbogacaniu treści programowych takich przedmiotów, jak: zarządzanie innowacjami, zastosowania metod badawczych w naukach o zarządzaniu, zarządzanie zasobami ludzkimi, system motywacji pracowników, koncepcje zarządzania, zarządzanie strategiczne, wprowadzenie do logistyki, zarządzanie logistyczne, marketing, badania marketingowe, podstawy ekonomii, makroekonomia, analiza finansowa, społeczne aspekty zarządzania. Są też podstawą koncepcji nowych specjalności.

3. Uzasadnienie

Minimum kadrowe dla studiów II stopnia jest spełnione. Zgromadzono właściwe minimum kadrowe, które jest powiększone ze względu na jednoczesne prowadzenie dwóch profili kształcenia. Zajęcia prowadzą osoby o odpowiednich kwalifikacjach i dorobku naukowym. Polityka kadrowa jest dobrze ukierunkowana i konsekwentnie realizowana. Badania naukowe są prowadzone w dyscyplinach, do jakich przypisano efekty kształcenia na ocenianym kierunku, a ich wyniki są wykorzystywane do wzbogacania i doskonalenia koncepcji kształcenia, w tym treści programowych.

4. Zalecenia

Brak

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena kryterium 3 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Wydział Nauk Stosowanych SAN w Krakowie współpracuje z instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami, stowarzyszeniami przedsiębiorców oraz pracodawców, jednostkami terytorialnymi Krakowa i województwa małopolskiego. Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych uczestniczyli w opracowywaniu koncepcji kształcenia i określaniu efektów kształcenia. Ponadto, wyrażają opinię na temat wiedzy, umiejętności i kompetencji zawodowych posiadanych przez absolwentów oraz na temat realizowanych przez nich programów kształcenia i ewentualnej potrzebie ich uzupełniania o treści i efekty kształcenia niezbędne na rynku pracy. Wnioski z wyrażonych opinii są podstawą tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie ma podpisane porozumienie o współpracy z Izbą Handlowo-Przemysłową w Krakowie, która zrzesza 160 firm, m.in.: WBK Bank Zachodni, ORLEN Oil, ORLEN Południe, Krakowski Park Technologiczny, Grupa AZOTY, Comarch, Arcelor Mittal, Euro-Inwest, Impel. W ramach tej współpracy ma miejsce konsultowanie programów kształcenia, organizowanie specjalistycznych szkoleń i doradztwa w szczególności dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą, udostępniania ofert praktyk oraz staży publikowanych przez podmioty. Izba Przemysłowo-Handlowa organizowała wspólnie z Wydziałem bezpłatne szkolenia dla studentów Wydziału w Krakowie – w roku 2015/2016. Natomiast w ramach porozumienia podpisanego ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych, realizowana jest współpraca m.in. w następujących obszarach:

- organizowanie wspólnych seminariów i konferencji, służących wymianie doświadczeń i promocji własnych osiągnięć,
- wzajemne udostępnianie przez Partnerów wyników wykonanych wybranych badań, analiz i ekspertyz odnośnie zmian na rynku pracy,
- wspólne organizowanie kursów, szkoleń oraz studiów podyplomowych,
- organizowanie praktyk oraz staży dla studentów i absolwentów SAN,
- wykłady gościnne dla studentów i absolwentów SAN,
- konsultowanie programów kształcenia,

- współpraca w zakresie pozyskiwania środków z funduszy zewnętrznych,
- współpraca w zakresie realizacji wspólnych projektów badawczych i naukowych.

W ramach nawiązywania kontaktów z otoczeniem, w bieżącym roku rozpoczęto współpracę z Centrum Prawa Bankowego i Informacji w ramach „Programu współpracy szkół wyższych i sektora finansowego - Nowoczesne Zarządzanie Biznesem”, w ramach którego studenci będą mogli uczestniczyć w zajęciach warsztatowych prowadzonych przez praktyków.

3.2.

Wydział nie prowadzi studiów w oparciu o porozumienia albo pisemne umowy z podmiotami zewnętrznymi reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze..

3. Uzasadnienie

Wydział Nauk Stosowanych SAN w Krakowie współpracuje z instytucjami edukacyjnymi, pracodawcami, stowarzyszeniami przedsiębiorców oraz pracodawców, jednostkami terytorialnymi co pozwala rozpoznawać potrzeby rynku pracy, wspomaga w opracowywaniu koncepcji kształcenia i określaniu efektów kształcenia, a także tworzy rekomendacje do doskonalenia programów kształcenia.

4. Zalecenia

Utworzenie na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie dla wsparcia kierunków Rady Partnerów składających się z firm otoczenia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólniakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwi studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie, a w jego ramach oceniany kierunek, użytkuje na podstawie umowy najmu z 2013 roku pomieszczenia w budynku przy ul. Smoleńsk 4. Znajduje się tam aula ze 135 miejscami i 11 sal dydaktycznych po 18 do 90 miejsc. Sale są należycie wyposażone. W niektórych na stałe zainstalowano projektory multimedialne i ekrany, w innych (zwykle mniejszych) korzysta się z projektorów przenośnych. Niestety w czasie wizytacji zajęć w jednej z sal zauważono problem z ustawieniem ostrości obrazu z przenośnego projektora, bo stał zbyt nisko i rzucał obraz na ścianę nieprostopadle. Szczególnym pomieszczeniem jest pracownia przedsiębiorczości ze sprzętem komputerowym i specjalistycznym oprogramowaniem, gramami

planszowymi symulującymi środowisko i procesy biznesowe (Prawa Konkurencji, Cashflow) oraz ze stanowiskiem do negocjacji biznesowych, które można nagrywać i odtwarzane analizować. W 2 innych salach są pracownie komputerowe z oprogramowaniem do zarządzania (Sage ERP, Symfonia), statystyczno-ekonometrycznym (SPSS Statistics, GRETL), oraz grą symulacyjną Marketplace. Wszystkie komputery są podłączone do szerokopasmowego Internetu. Studenci mają dostęp do legalnego oprogramowania Microsoft w ramach MSDN Academic Alliance.

Wyposażenie sal i pracowni pozwala należyście realizować zajęcia dydaktyczne, w tym zajęcia aktywizujące i praktyczne, a także zadania badawcze studentów i nauczycieli akademickich.

W budynku nie ma windy, a możliwości jego adaptacji są ograniczone. Jest jednak „schodolaz” pozwalający studentowi niesprawnemu ruchowo pokonywać piętra.

4.2.

W siedzibie Wydziału jest podręczna biblioteka, czynna od wtorku do piątku od 9.00 do 17.00 i w dni „zjazdowe” od 10.00 do 18.00. Jej zbiory są skromne (około 1200 woluminów), ale są w niej dostępne podręczniki zalecane w sylabusach i 22 czasopisma związane z ocenianym kierunkiem. Biblioteka ta może poprawnie zaspokajać potrzeby procesu dydaktycznego, ale do wspierania badań naukowych jest zbyt skromna. W czytelni jest 6 stanowisk komputerowych z dostępem do katalogu bibliotecznego (także Biblioteki Głównej SAN w Łodzi), WBN, i-BUK, baz EBSCO oraz dostępnych on-line wydawnictw SAN. Niektóre z tych stanowisk są dostosowane do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Dzięki systemowi Hidden Automatic Nawigator jest dostęp do zasobów sieciowych także spoza Intranetu. Pozycje zamawiane z Biblioteki Głównej SAN są sprawnie dostarczane do Krakowa. Biblioteka Główna ma zbiory znacznie bogatsze - ponad 90 tys. woluminów, w tym ponad 62 tys. woluminów związanych z naukami i kierunkami ekonomicznymi. Ponadto studenci mogą korzystać z bogatych zbiorów (około 500 tys. vol.) Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie i ze skromniejszych (około 7 tys. vol.), lecz bardziej wyspecjalizowanych zbiorów Krakowskiego Instytutu Badań i Rozwoju Przedsiębiorczości.

4.3.

Nie dotyczy ocenianego kierunku.

3. Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna kierunku jest dość dobra mimo ograniczeń wynikających z charakteru budynku i warunków jego wynajmowania. Zasoby biblioteczne na miejscu są skromne, ale jest dobry dostęp do zasobów Biblioteki Głównej SAN i innych bibliotek, a zwłaszcza do zbiorów dostępnych on-line.

4. Zalecenia

Wskazane jest ciągle i intensywnie wzbogacanie zbiorów biblioteki podręcznej. Należy zapewnić stabilne i odpowiednio wysokie podstawy dla projektorów przenośnych

Cz. III

Studia I i II stopnia

Ocena spełnienia kryteriów 5-6

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową

i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena kryterium 5 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

Nauczyciele akademicy są dostępni na konsultacjach. Studenci mają możliwość indywidualnych konsultacji z nauczycielami osobiście podczas dyżurów, drogą mailową, a niekiedy również drogą telefoniczną. W opinii studentów konsultacje te odbywają się regularnie, ich terminy są ogłaszane podczas zajęć, a wymiar konsultacji odpowiada potrzebom. Studenci poinformowali, że nauczyciele akademicy są zawsze otwarci na ich potrzeby dodatkowego wyjaśnienia treści omawianych na zajęciach, chętnie zostają po zajęciach i tłumaczą treści niezrozumiałe studentowi. Nauczyciele akademicy udostępniają dodatkowe materiały poprzez platformę znajdującą się na stronie internetowej uczelni.

Na podstawie spotkania ze studentami oraz analizy Regulaminu pomocy materialnej dla studentów Społecznej Akademii Nauk w Łodzi (załącznik do Zarządzenia Rektora nr 17/16 z 20 września 2016) można stwierdzić, że system pomocy materialnej na kierunku funkcjonuje dobrze. Studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich form pomocy przewidzianych w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na sprawiedliwych i przejrzystych zasadach, a wszystkie decyzje są im doręczane wraz z pouczeniem o możliwości odwołania. Dodatkowo Rektor Społecznej Akademii Nauk przyznaje stypendium specjalne za szczególne zaangażowanie studentów w życie Uczelni oraz nagrody za wybitne prace dyplomowe. Na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie stypendium Rektora przyznano 10 osobom.

Regulamin został opracowany po konsultacjach i w uzgodnieniu z właściwym organem samorządu studentów uczelni. Studenci wyrazili pozytywną opinię na temat przejrzystości systemu stypendialnego oraz polityki informacyjnej w tym obszarze. Przedstawiciele samorządu studenckiego biorący udział w procesie weryfikowania wniosków o stypendia. W razie odmowy przyznania stypendium student ma prawo odwołać się do Odwoławczej Komisji Stypendialnej. W wizytowanej jednostce akademickiej nie ma stołówki ani żadnego prywatnego lokalu czy sklepu gastronomicznego. Studenci jednoznacznie wskazują, że brak możliwości zjedzenia posiłku na uczelni jest dla nich problemem. Władze znają ten problem i sugerują, że jego rozwiązanie nastąpi wraz z nadchodzącą zmianą siedziby jednostki. W opinii studentów władze dziekańskie oraz nauczyciele akademicy są otwarci na współpracę i w każdym przypadku wysłuchują i rozstrzygają ich ewentualne skargi. Samorząd Studencki oraz starości grup działają w imieniu studentów i skutecznie rozwiązują ich problemy. Władze dziekańskie skutecznie realizują zapotrzebowanie studentów odnoszące się do zasobów dydaktycznych. Każda grupa dziekańska posiada swojego opiekuna, do którego może się zgłosić w razie problemów czy też zapytań naukowych. W wielu aspektach studenci jak i członkowie samorządu studenckiego podkreślają przyjazne nastawienie wszystkich pracowników uczelni. Studenci czują szczególną satysfakcję z indywidualnego traktowania każdego z nich. Jednostka przedstawiła dokumentację (protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia), z której wynika, że wiele spraw problemowych zgłaszanych jest przez studentów w sposób nieoficjalny lub przez ich przedstawiciela na posiedzeniach organów kolegialnych. Jednostka przedstawiła też informacje, potwierdzone przez studentów, że zdarzyły się sytuacje zwolnień nauczycieli akademickich, którzy otrzymali negatywne opinie w procesie ankietyzacji dotyczącej jakości kady

dydaktycznej.

Na wizytowanym kierunku studiów działają 3 koła naukowe. Zrzeszają one około 40 członków. Studenci w ramach kół naukowych organizują szkolenia, wykłady i warsztaty, prowadzą badania i publikują prace naukowe. Każde z kół naukowych na koniec roku tworzy raport z rocznej działalności. W raporcie zawarte są wszystkie inicjatywy, które koło zrealizowało w danym roku. Studenci mają możliwość wglądu do ocenionych prac oraz uzyskiwania dodatkowych wyjaśnień. Sylabusy publikowane na stronie internetowej Jednostki są w opinii studentów studentów wystarczającym, kompletnym i rzetelnym źródłem informacji o przedmiotach. Pomoce dydaktyczne, w tym literatura obowiązkowa i dodatkowa, określona w sylabusach, jak również materiały udostępniane przez nauczycieli są w opinii studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie. Na pierwszych zajęciach w semestrze, nauczyciele akademicy, prezentują studentom sylabusy wraz z efektami kształcenia. Studenci są również poinformowani gdzie mogą znaleźć sylabus. W opinii studentów platforma internetowa, którą udostępnia uczelnia, spełnia ich oczekiwania i jest pomocna w osiąganiu efektów kształcenia i pracy samodzielnej w domu. Studenci wskazali, że prowadzący starają się wykorzystywać swoją wiedzę praktyczną wyniesioną z pracy zawodowej.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA Jednostka stwarza im dobre warunki do rozwoju naukowego. Pozytywnie oceniona została możliwość wyboru opiekuna i tematu pracy dyplomowej, a także zakres i jakość wsparcia udzielanego w ramach seminariów dyplomowych.

Studenci bardzo dobrze oceniają pracę samorządu studenckiego, uzasadniając to przede wszystkim faktem, że za pośrednictwem swoich przedstawicieli mogą zgłosić każdą sytuację problemową, która jest następnie efektywnie rozwiązywana. Należy docenić sprawne funkcjonowanie samorządu studenckiego na wizytowanym kierunku, w tym bardzo dobre prowadzenie wewnętrznej dokumentacji (np. sprawozdania okresowe z działalności). Może stanowić ona doskonałe źródło informacji dla przyszłych studentów wizytowanego kierunku, chcących zaangażować się w działalność samorządową.

W celu zapobieganiu zjawiskom patologicznym, związanym z procesem kształcenia powołano w Uczelni Komisję ds. Etyki i Oceniania Pracowników, której celem jest ocenienie nieetycznych zachowań nauczycieli naukowo-dydaktycznych, studentów oraz pracowników administracyjnych. Komisja powoływana jest przez Rektora SAN. Zadaniem Komisji jest reagowanie na skargi zgłaszane zarówno przez pracowników Uczelni oraz studentów dotyczących zachowań nieetycznych lub łamaniu praw współzycia społecznego oraz standardów akademickich. Za kontakt ze studentami i rozpatrywanie zgłoszonych przez nich problemów odpowiada także Prorektor ds. Młodzieży. W sytuacjach problematycznych i konfliktowych student może także zwrócić się do: Rektora, Dziekana, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, Rzecznika Studentów, Samorządu Studentów, opiekuna roku. Ponadto studenci na pierwszym spotkaniu z opiekunem roku są informowani o tym, jakie działania/kroki należy podjąć w momencie pojawienia się sytuacji konfliktowej i do kogo się udać celem jej rozwiązania. Do dyspozycji mają także „skrzynkę skarg i wniosków” usytuowaną w Dziekanacie Wydziału, do której mogą anonimowo wrzucać kartkę z wnioskami, uwagami, czy skargami. Mogą także wykorzystywać w tym celu drogę mailową pisząc do Działu Jakości Kształcenia, o czym są informowani na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia.

5.2

Studenci dobrze oceniają możliwości związane z internacjonalizacją procesu kształcenia, jednocześnie ich jednak nie wykorzystując. Jednostka prowadzi współpracę międzynarodową. Dzięki współpracy realizowanej w ramach programu Erasmus+ studenci korzystać mogą z możliwości wyjazdów na studia na uczelnie zagraniczne na 1 lub 2 semestry. Od roku 2007 istnieje w ramach Erasmus możliwość uczestnictwa w praktykach zagranicznych - studenci mają możliwość realizacji minimum 3-miesięcznych praktyk w firmach i uczelniach zagranicznych.

Każdy student Społecznej Akademii Nauk ma możliwość skorzystania z bezpłatnych 40-godzinnych kursów organizowanych przez Clark University i Społeczną Akademię Nauk w Łodzi prowadzonych w języku angielskim. Jest to dla nich doskonała okazja do rozwijania umiejętności komunikacyjnych w międzynarodowym otoczeniu, zapoznania się z amerykańskimi metodami nauczania oraz uzyskania praktycznej wiedzy z zakresu zarządzania, kreowania wizerunku i prowadzenia biznesu. Każdy uczestnik kursu otrzymuje certyfikat ukończenia szkolenia. Istnieje

możliwość wzięcia udziału w całym kursie (40 godzin), bądź tylko w jego części. Oferta kursów do wyboru jest dość bogata, a zainteresowania studentów tą formą kształcenia zależy w dużym stopniu od kierunku studiów i tematyki zajęć. Wykłady prowadzone są w poszczególnych latach przez visiting professors z Clark University lub przez pracowników naukowych SAN. Moduły te realizowane są opcjonalnie i zaliczane jako wykłady do wyboru.

Studenci w ramach współpracy z Clark University mają szansę na uzyskanie podwójnego dyplomu (uczelni macierzystej oraz amerykańskiego University Clark), realizując 2-letnie studium magisterskie. Pomimo wielu możliwości, jakie daje studentom uczelnia, studenci nie korzystają z programów mobilności. Wedle przedstawionych przez jednostkę informacji od 2014 żaden student nie zdecydował się na udział w stażu zagranicznym, wymianie krajowej czy międzynarodowej. Jednostka jest świadoma niskiego umiędzynarodowienia procesu kształcenia i wskazuje to jako słabą stronę. Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci uzasadnili niechęć do korzystania z wymian studenckich licznymi zobowiązaniami rodzinnymi i zawodowymi. Ze względu na nieobecność studentów studiów stacjonarnych niemożliwym było uzyskanie ich opinii w tym zakresie.

5.3

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA stwierdzili, że Jednostka wspiera ich w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Studenci mogą realizować m.in. praktyki, staże i wizyty studyjne w przedsiębiorstwach.

Spółeczna Akademia Nauk jest członkiem Izby Handlowo-Przemysłowej w Krakowie i dzięki temu jest w stanie organizować spotkania z firmami zrzeszonymi w tej grupie. W ramach intensyfikacji współpracy z otoczeniem Wydziału w zakresie wspierania studentów podejmuje się m.in. takie działania, jak realizowany od roku akademickiego 2015/2016 program „Spotkania z praktyką”, w ramach którego odbyły się wizyty studyjne w firmie zewnętrznej, prelekcje Konsul Ukrainy i przedsiębiorców, spotkania i wykłady gościnne przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (np. w ramach działalności Koła Naukowego lub planowanych na rok akademicki 2016/2017 spotkań z przedstawicielami firm zrzeszonych w Izbie Handlowo-Przemysłowej w Krakowie), włączanie w proces dydaktyczny praktyków. Jednostka organizuje wspólnie z Izbą Przemysłowo-Handlową bezpłatne szkolenia dla studentów. Tematyka szkoleń obejmowała: Procedury specjalne w świetle unijnego kodeksu celnego, Zasady gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Na rok 2016/2017 zaplanowano 4 szkolenia: Internet to nie wszystko, Design thinking – warsztaty przedsiębiorczości, Innowacyjne modele biznesowe, Cyberzagrożenia i ich wpływ na biznes,

Biuro Karier Studenckich udziela wsparcia studentom i absolwentom w zakresie poruszania się na rynku pracy, zbiera i udostępnia oferty pracy, a także informacje zwrotne z rynku pracy na temat absolwentów, udziela porad dotyczących przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, planowania kariery, metod poszukiwania pracy i technik rekrutacyjnych, współpracuje z urzędami pracy i instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Biuro Karier Studenckich wspiera studentów w procesie szukania miejsc odbywania praktyk zawodowych. Biuro umieszcza oferty pracy, praktyk czy staży na stronie internetowej, na tablicy ogłoszeń przed swoim biurem w budynku uczelni, jak również wysyła informacje do nauczycieli akademickich, by ci informowali swoich studentów o takich możliwościach. Studenci obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA poinformowali, że chętnie korzystają z oferty, jaką oferuje im Biuro Karier.

Uczelnia wspiera samorząd studencki. Jego członkowie zasiadają w organach kolegialnych Uczelni: Senacie, Radzie Wydziałów i wydziałowych komisjach tematycznych. Samorząd reprezentuje ogół studentów we Władzach Uczelni i wobec tychże władz, w organach kolegialnych i jednoosobowych Uczelni, oraz przed kierownikami poszczególnych jednostek organizacyjnych. Oprócz ustawowych obowiązków nałożonych na samorząd, jest on głównym partnerem w działalności społecznej, kulturalnej i charytatywnej Uczelni i Wydziału. Samorząd działa na rzecz kultury studenckiej np. organizując wyjazdy mające na celu propagowanie kultury wyższej (wyjazd do Opery w Lwowie).

5.4

Na uczelni funkcjonuje jednostka zajmująca się osobami z niepełnosprawnościami. Uczelnia

pomimo trudności wynikających z architektury budynku stara się wyposażyć jednostkę w udogodnienia dla studentów (np. schodołaz). Problemy takie jak brak parkingu, podjazdów, wind wewnętrznych i toalet o gabarytach przystosowanych dla wózków inwalidzkich zostaną rozwiązane po planowanym przeniesieniu siedziby Wydziału. Każdy student informowany jest o ofercie Jednostki w obszarze wsparcia dla niepełnosprawnych już na etapie rekrutacji. Pierwszym etapem pomocy jest rozmowa (odbywa się ona zaraz po złożeniu dokumentów rekrutacyjnych), w której student może określić swoje preferencje co do wsparcia, jakiego chce otrzymać. Student z niepełnosprawnością może skorzystać z indywidualnej organizacji studiów. Gdy student z niepełnosprawnością ruchową wyrazi chęć normalnego uczęszczania na zajęcia, dział zajmujący się harmonogramem zajęć bierze pod uwagę ten fakt i ustawia plan zajęć w taki sposób, by wszystkie zajęcia odbywały się na parterze budynku uczelni. Na wizytowanym kierunku studiuje 4 studentów z różnego rodzaju niepełnosprawnościami (dysfunkcje ruchu, słuchu oraz inne). W bibliotece znajdują się stanowiska komputerowe dostosowane do osób niedosłyszących i niedowidzących.

Należy bardzo dobrze ocenić pracę osób starających się wspierać osoby niepełnosprawne. Oprócz kwestii infrastrukturalnych wdrożono szereg interesujących działań, które mogą stanowić przykłady dla innych uczelni. Wśród nich wskazać można:

- natychmiastowe realizowanie rozmowy ze studentami niepełnosprawnymi odnośnie do możliwości wsparcia w trakcie procesu kształcenia zaraz po złożeniu dokumentów (student taki kierowany jest do pomieszczenia obok, gdzie czeka specjalista ds. obsługi osób z niepełnosprawnościami),
- wyselekcjonowanie ofert wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+, które mogą być interesujące dla osób z niepełnosprawnościami,
- informowanie drogą mailową wszystkich studentów o pełnej ofercie Biura ds. obsługi osób z niepełnosprawnościami,
- umieszczenie anonimowej ankiety na stronie internetowej, gdzie studenci mogą odnieść się do barier architektonicznych i edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych,
- uprzedzanie prowadzących zajęcia, że na ich zajęcia przychodzić będzie osoba niepełnosprawna, w związku z czym należy podjąć konkretne działania wspierające (np. mówić będąc skierowanym frontem do tej osoby),
- prowadzenie działań podnoszących świadomość na temat osób niepełnosprawnych (np. zaproszenia mailowe dla wszystkich pracowników oraz studentów na konferencję o osobach niepełnosprawnych na rynku pracy).

Pomimo ograniczeń infrastrukturalnych obszar wsparcia dla osób niepełnosprawnych ocenić należy bardzo wysoko.

5.5

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA jakość obsługi administracyjnej na wizytowanym kierunku jest bardzo wysoka. Studenci mogą korzystać z obsługi dziekanatowej od wtorku do czwartku w godzinach 9–17, w piątek od 8–19 oraz 8–16 w soboty - godziny pracy dziekanatu i innych Jednostek administracji są więc adekwatne do potrzeb studentów, w tym studentów niestacjonarnych. Bezpośrednią obsługę studentów zapewniają w dziekanacie opiekunowie administracyjni poszczególnych lat studiów. Opisy procedur i wzory podań są publikowane na stronie internetowej Jednostki. Uczelnia prowadzi również rozbudowany portal, w którym zbierane są wszelkie informacje przydatne z punktu widzenia studenta. Studenci stwierdzili, że obowiązujące ich regulaminy, programy studiów i inne akty prawne są na ogół czytelne i zrozumiałe, zaś publikowane informacje – aktualne, wyczerpujące. Na uczelni, jest powołany koordynator ds. pomocy materialnej, do którego studenci mogą się zgłaszać w razie potrzeb związanych z otrzymaniem pomocy materialnej. W przypadku problemów, np. związanych z brakami w złożonych dokumentach, pracownicy dziekanatu dzwonią do każdego studenta. Studenci są w pełni zadowoleni z jakości obsługi administracyjnej.

Organizacja procedur związanych z przyjmowaniem wniosków, wydawaniem decyzji, przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej, przyznawaniem miejsc w domach studenckich nie budzi zastrzeżeń. Studenci są pouczani o przysługującym im prawie odwołania się do organu wyższej instancji.

3. Uzasadnienie

Wsparcie studentów w zakresie prowadzenia badań, wchodzenia na rynek pracy jak i w procesie uczenia się jest w pełni zapewnione. Studenci podkreślają pozytywne nastawienie wszystkich pracowników uczelni. Skargi i uwagi studentów spotykają się z pozytywnym odbiorem władz. Opieka materialna studenta działa poprawnie. Jednostka posiada kontakty zagraniczne i udostępnia studentom możliwości umiędzynarodowienia swojego programu kształcenia, jednak studenci niechętnie korzystają z tej możliwości. Uczelnia doskonale wspiera studentów z niepełnosprawnościami i oferuje im kompleksową pomoc już na etapie rekrutacji na studia. Jednostka prowadzi silną współpracę z otoczeniem gospodarczym. Studenci chętnie korzystają z oferty Akademickiego Biura Karier.

4. Zalecenia –Brak

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2. monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3. weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9. sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena kryterium 6 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

W Społecznej Akademii Nauk w Łodzi funkcjonuje system zarządzania jakością kształcenia. Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2003 r., w roku 2016 zmodyfikowano cele, podmioty i zadania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Wszystkie obszary oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Uchwał Senatu pozwala na stwierdzenie, że przyjęty na jej podstawie OWSZJK zawiera podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Uchwały określają strukturę Ogólnouczelnianego Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, jego zadania dotyczące zapewnienia i

doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), której przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia w składzie której znajduje się 3 przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych), Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK), Komisja Programowa kierunku *zarządzanie*, Dział Jakości Kształcenia (wyspecjalizowana jednostka centralna, która pełni funkcję koordynującą działania realizowane w ramach WSZJK na każdym z Wydziałów). W ramach obowiązującego na Wydziale WSZJK zapewniono stały przepływ informacji pomiędzy tymi jednostkami. System przewiduje także działania realizowane wspólnie przez Komisję Wydziałową, Komisję Uczelnianą i Dział Jakości Kształcenia.

Treść Uchwały Senatu określa podstawowe zasady funkcjonowania OWSZJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Przywołane w Uchwale z 2016 r. obszary jakości stanowią uszczegółowione narzędzie kształtowania kultury jakości w całej Szkole oraz jej jednostkach. Opracowano 19 procedur dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące procedury: P-01 – Nabór kandydatów na studia, P-02 – Tworzenie i doskonalenie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych, P-03 – Opracowanie materiałów dydaktycznych, P-04 – Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego, P-05 – Ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych, P-06 – Baza dydaktyczna, wsparcie dla studentów, organizacja i realizacja procesu kształcenia, P-07 – Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia, P-08 – Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych, P-09 – Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów (tzn. „ankietyzacja”), P-10 – Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia, P-11 – Realizacja praktyk studenckich, P-12 – Weryfikacja jakości prac dyplomowych, P-13 – Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy, P-14 – Weryfikacja, modyfikacja i doskonalenie systemów zarządzania jakością kształcenia, P-15 – Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich, P-16 – Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów, P-17 - Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez pracowników, P-18 – Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia, P- 19 – Potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Dla efektywnego funkcjonowania OWSZJK istotne znaczenie mają opracowywane przez Dział Jakości Kształcenia: raport z badania jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców (Kraków 2015/2016), weryfikacja efektów kształcenia po pełnym cyklu kształcenia rozpoczętym w roku akademickim 2012/2013, wyniki badania jakości pracy kadry dydaktycznej i zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie (semestr zimowy 2015/2016) oraz sporządzana co roku informacja Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów oraz ocena osiągniętych efektów kształcenia każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia .

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie zostały oparte na szczegółowo opisanych w Wydziałowym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia 19 procedurach, w tym m.in. procedurze weryfikacji, modyfikacji i doskonalenia WSZJK (procedura P-14), a więc mającej kluczowe znaczenie dla skutecznego funkcjonowania systemu i budowania kultury jakości.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Dziekana Wydziału, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Programowej kierunku *zarządzanie*, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny

stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia zmierzającego do ich osiągnięcia.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę zarządzania procesem dydaktycznym.

6.1.1.

Proces projektowania efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest regulowany przez WSZJK. Określają go procedury: P-02 (*Tworzenie i doskonalenia programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych*) oraz P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia*), a także P-13 (*Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*). Zgodnie z tymi procedurami w opracowaniu koncepcji kształcenia lub wprowadzaniu w niej modyfikacji uwzględnia się m.in.: wytyczne Wydziałowej Komisji Programowej ds. kierunku *zarządzanie*, wyniki badań rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, sugestie studentów zgłaszane poprzez Samorząd Studencki, wnioski z wyników badań i analiz prowadzonych w ramach badania jakości kształcenia, rekomendacje interesariuszy zewnętrznych zaangażowanych w tworzenie i doskonalenia programów kształcenia. Analiza przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż w opracowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, uwzględniono konsultacje z przedstawicielami środowiska zewnętrznego oraz wewnętrznego. Zostali oni zaangażowani w te działania w sposób systemowy i sformalizowany. Interesariusze zewnętrzni zostali włączeni w proces projektowania efektów kształcenia poprzez udział w pracach Komisji Programowej ds. kierunku *zarządzanie*.

Przedstawione podczas wizytacji sprawozdania ze spotkań Komisji potwierdzają, że ich opinie o programie kształcenia zostały wykorzystywane do modyfikacji tych programów, jak np.

- zwiększono ilość warsztatów i ćwiczeń projektowych jako formy realizacji przedmiotów specjalnościowych,
- wzbogacono tradycyjnie realizowane ćwiczenia o projekty odnoszące się do rzeczywistych zdarzeń występujących w praktyce gospodarczej,
- wprowadzono do procesu kształcenia pomoce dydaktyczne służące osiągnięciu przez studentów umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy np. wykorzystanie narzędzi informatycznych (Marketplace) symulujących środowisko biznesowe, dzięki czemu studenci doskonalą swoje kompetencje w zakresie np. myślenia strategicznego.

W czasie wizytacji przedstawiono podpisane przez przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych opinie dotyczące opracowanego programu kształcenia. W tworzeniu i modyfikowaniu programu kształcenia uczestniczą w podobnym zakresie także studenci. Biorą oni czynny udział w spotkaniach Komisji Programowej i zgłaszają swoje wnioski. Z ich inicjatywy nastąpiło np.:

- zwiększenie ilości zajęć realizowanych w terenie lub jako wizyty studyjne,
- zwiększenie ilości warsztatów,
- szersze wykorzystanie narzędzi informatycznych oraz gier decyzyjnych w procesie kształcenia.

Programy kształcenia opiniuje Samorząd Studencki, co zostało potwierdzone stosowną dokumentacją.

Zgodnie z WSZJK, w procesie projektowania efektów kształcenia uczestniczą także absolwenci. Przewiduje się tutaj weryfikację efektów kształcenia na podstawie opinii absolwentów uzyskanych w badaniu ich losów zawodowych, czy ich udział w opracowywaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia. Absolwenci dokonują oceny efektów kształcenia pod względem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy. Sformułowane przez nich opinie są wykorzystywane do modyfikacji i doskonalenia programu kształcenia. Na ocenianym kierunku nie wdrożono jednak jeszcze tych rozwiązań z uwagi na fakt, że Wydział w roku akademickim 2015/2016 miał dopiero pierwszych absolwentów na studiach I stopnia, a na studiach II stopnia pierwsi absolwenci będą w roku akademickim 2016/2017.

Analiza przedstawionych podczas wizytacji dokumentów oraz rozmowy przeprowadzone ze

studentami i przedstawicielami pracodawców pozwalają stwierdzić, że Komisja Programowa, uwzględniając wyniki analiz dotyczące efektów kształcenia, wnioski studentów, przedstawiciele pracodawców, wprowadza i rekomenduje Radzie Wydziału istotne zmiany służące doskonaleniu programu kształcenia. Z przedstawionych Zespołowi Oceniającemu materiałów wynika, że WSZJK jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia programu kształcenia.

Ocena efektów kształcenia oraz przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy, co zostało potwierdzone w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, m.in. sprawozdaniach ze spotkań Komisji Programowej, a także spotkań Zespołu ze studentami oraz przedstawicielami pracodawców.

Samorząd Studencki opiniuje programy i plany kształcenia. Na spotkaniach Komisji Programowej studenci zgłaszali wnioski, z których część została uwzględniona w ostatecznym kształcie programu kształcenia.

Studenci wchodzi w skład Senatu i Rady Wydziału, stanowiąc zgodnie z art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym nie mniej niż 20% składu. Studenci mają prawo zabierania głosu we wszystkich sprawach związanych z działalnością dydaktyczną, prowadzoną lub planowaną na Wydziale. Studenci są ponadto członkami Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Aktualne programy studiów 2015/2016 są zaopiniowane przez samorząd studencki.

6.1.2.

Podstawą monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia jest procedura P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia*).

Podstawą oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są efekty kształcenia zdefiniowane w sylabusach. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do monitorowania ich osiągnięcia z uwzględnieniem wskazanych w sylabusie przedmiotu metod dla ich realizacji. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i odbywa się na każdym etapie kształcenia poprzez bieżącą obserwację i ocenę pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (np. aktywność na zajęciach, opracowane projekty, prezentacje), praktyk zawodowych, seminarium dyplomowego i proseminarium (jeśli jest przewidziane w programie studiów), egzaminów z poszczególnych przedmiotów, egzaminu dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej. Analiza w tym zakresie prowadzona jest systematycznie i uwzględnia opinie studentów, absolwentów, nauczycieli, opiekunów praktyk, opiekunów prac dyplomowych, interesariuszy zewnętrznych. Monitoring opiera się m.in. na analizie prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych studentów, wnioskach z analizy struktury ocen z sesji egzaminacyjnej, opinii nauczycieli akademickich, opiekunów praktyk, opiekunów prac dyplomowych, wynikach badania dotyczącego efektów kształcenia, wynikach badania losów zawodowych absolwentów.

Podstawą monitorowania stopnia osiągania efektów kształcenia w procesie dyplomowania są regulacje zawarte w Zasadach Dyplomowania i Regulaminie Studiów. Ich celem jest zapewnienie właściwej jakości prac dyplomowych, w tym zasad przygotowania i przyjęcia pracy dyplomowej, kryteriów oceny tej pracy, jej wymagań formalnych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Do sprawdzenia poprawności pracy dyplomowej wykorzystuje się system antyplagiatowy, której podlegają wszystkie prace. Jeśli w pracy przekroczone zostaną określone normy, praca nie jest dopuszczana do obrony i student ma obowiązek dostosować się do odpowiednich zaleceń władz Wydziału.

Na Wydziale wdrożono także procedurę P-12: *Weryfikacja jakości prac dyplomowych*, w ramach której dokonuje się monitorowania merytorycznej i formalnej poprawności 30% losowo wybranych prac dyplomowych (po ich obronach). Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami kształcenia określonymi dla kierunku. Monitorowanie obejmuje między innymi: zgodność tematu pracy z zakresem kierunku, kompetencje naukowe opiekuna i recenzenta, ich opinie, wynik egzaminu dyplomowego. Na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie w roku akademickim 2015/2016 weryfikacji poddano wszystkie prace. Na bazie dokonanej analizy sformułowano stosowne

rekomendacje, z którymi Zespół Oceniający PKA zapoznał się podczas wizytacji.

Monitorowaniu podlega również stopień osiągnięcia założonych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych, za realizację których odpowiada Opiekun Praktyk. Sposób monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych praktykom zawodowym jest określony w Regulaminie Studenckich Praktyk Zawodowych oraz procedurze P-11 - *Realizacja praktyk studenckich*.

Monitorowaniu stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia służy także analiza rozkładu ocen, w tym ocen z egzaminów, w ramach której wypracowywane są rekomendacje służące doskonaleniu procesu dydaktycznego.

Analiza sprawozdań opracowanych przez jednostki odpowiedzialne za monitorowanie stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz zawartych w nich rekomendacji pozwala stwierdzić, że działania w tym obszarze są realizowane systematycznie i rzetelnie.

6.1.3.

Sposób weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia został określony przez procedurę P-10: *Określanie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia*. Ocenie poddawane są przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia określone w sylabusach. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i jest prowadzona na każdym etapie kształcenia. Dokonuje się archiwizacji prac studentów w celu dokonywania cyklicznych przeglądów i weryfikacji efektów. Zgodnie z procedurą P-10 prace etapowe/zaliczeniowe/egzaminacyjne studentów potwierdzające zdobycie przez nich założonych w programie efektów kształcenia są archiwizowane w tzn. teczkach przedmiotów, które zawierają: zestawienie ilościowe ocen, sylabus przedmiotu, test/zestaw pytań z przyjętą punktacją/kryteriami oceny, prace studentów potwierdzające realizację na zajęciach efektów kształcenia opisanych w sylabusach w formie prac pisemnych studentów, zadań realizowanych samodzielnie lub w grupie, projektów, slajdów z prezentacji, zestawów pytań ustnych, arkuszy obserwacji z egzaminów ustnych itp. oraz, co najważniejsze - wypełniony arkusz weryfikacji efektów kształcenia, wraz z rekomendacjami dotyczącymi np. sposobu weryfikacji efektów kształcenia, treści kształcenia, wymagań dotyczących zaliczenia przedmiotu itd. Do wypełnienia arkusza jest zobowiązany koordynator przedmiotu, który uwzględnia w nim zalecenia opierając się na uwagach osób prowadzących przedmiot i studentów, analizie struktury uzyskanych ocen i innych uwzględnionych w teczkach dokumentów. Opiekun praktyk dokonuje analizy realizacji zakładanych dla praktyk efektów kształcenia. Opiekunowie proseminariów/seminariów dyplomowych dokonują analizy realizacji zakładanych dla proseminariów/seminariów dyplomowych efektów kształcenia. Wnioski tych podmiotów są przekazywane do Komisji Programowej kierunku, która dokonuje przeglądu i analizy otrzymanych materiałów. Przegląd może być dokonywany przy wsparciu osób lub zespołów wskazanych przez Dziekana Wydziału. Zespoły mogą zostać powołane na poziomie kierunku lub Wydziału. Ocena ta polega na weryfikacji zakładanych i osiąganych przez studentów efektów kształcenia, tj. sposobów realizacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, formy prowadzenia zajęć i metod dydaktycznych, formy zaliczenia przedmiotu, itd. Analiza dokonywana jest pod kątem właściwego doboru wszystkich tych elementów do zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie dokonanej analizy Komisja Programowa/Zespół przygotowuje podsumowanie zawierające ocenę weryfikacji efektów kształcenia i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Mogą one stanowić punkt wyjścia do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia oraz sposobów monitorowania osiągania przez studentów efektów kształcenia. Komisja Programowa kierunku na podstawie wyników tych analiz może rekomendować zmiany w programie i efektach kształcenia oraz sposobach ich realizacji i monitorowania.

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia dokonywana jest także na etapie prac dyplomowych. Jej zasady określa procedura P-12 (*Weryfikacja jakości prac dyplomowych*). Zgodnie z tą procedurą raz w roku Zespoły kierunkowe powołane przez Dziekana analizują 30% losowo wybranych obronionych prac dyplomowych. Na podstawie dokonanej weryfikacji Zespół opracowuje rekomendacje dla Komisji Programowej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Wnioski z monitorowania jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych, których wdrożenie ma na celu zapewnienie spełnienia przez prace dyplomowe przyjętych dla nich standardów jakości. W ramach doskonalenia WSZJK w tej

procedurze wprowadzono od roku akademickiego 2016/2017 możliwość monitorowania zewnętrznego merytorycznej i formalnej poprawności prac dyplomowych po ich obronach, dokonywanego przez recenzentów zewnętrznych (pracowników naukowych innych Uczelni). Na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie w roku akademickim 2015/2016 weryfikacji poddano wszystkie prace. Na bazie dokonanej analizy sformułowano stosowne rekomendacje. Na ostatnim etapie sprawdzenia poprawności pracy, w celu weryfikacji jej autentyczności, wykorzystuje się system antyplagiacyjny. Jeśli w pracy przekroczone zostaną określone normy, praca nie jest dopuszczana do obrony i student ma obowiązek przygotowania pracy spełniającej wymogi w tym zakresie.

Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych. Po przeprowadzeniu weryfikacji jakości prac dyplomowych Dziekan Wydziału lub wskazana przez niego osoba prezentuje wnioski z analizy i proponuje korekty do rozpatrzenia przez Komisję Programową i Radę Wydziału.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie praktyk określa Regulamin Praktyk oraz procedura P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*). Osobą odpowiedzialną merytorycznie za przygotowanie zawodowe studenta jest Dziekan oraz Opiekun Praktyk, który organizuje i nadzoruje przebieg praktyk. Zaliczenie odbycia praktyk następuje poprzez odpowiedni wpis do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu, po uprzednim dokonaniu weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia. Weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w toku realizacji praktyk dokonuje Opiekun Praktyk z ramienia Instytucji przyjmującej oraz Opiekun Praktyk z ramienia Uczelni. Podmioty zaangażowane w weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia to m.in.: Komisja Programowa, Opiekun Praktyk, Dziekan Wydziału, nauczyciele prowadzący poszczególne przedmioty, Dział Jakości Kształcenia.

Analiza udostępnionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala stwierdzić, że proces weryfikacji osiągania efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć dydaktycznych metodami zapewniającymi weryfikację stopnia osiągnięcia, efektów kształcenia. WSZJK czuwa nad poprawnością tego procesu, tj. weryfikuje stopień osiąganych efektów kształcenia.

6.1.4

Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie nie ma uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku ze względu na fakt, że kierunek nie był dotychczas poddawany ocenie programowej dokonywanej przez PKA.

Istnieje jednak taka możliwość w jednostce macierzystej, na której kwestie związane z potwierdzaniem efektów uczenia się na ocenianym kierunku określa Regulamin potwierdzenia efektów uczenia się w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi przyjęty uchwałą Senatu SAN z dnia 24 marca 2015 roku wdrożony z dniem 1 października 2015 roku oraz funkcjonująca w ramach WSZJK procedura P-19 - *Potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów*).

6.1.5

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów reguluje wdrożona w ramach OWSZJK procedura P-13 - *Śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*. W jej ramach przeprowadza się systematyczne Badanie losów zawodowych absolwentów, na które składają się 2 etapy (pierwszy etap badania realizowany jest po roku od momentu ukończenia studiów, drugi – po 3 latach). Na każdym z nich absolwenci wypełniają kwestionariusz, który dotyczy ich sytuacji zawodowej i pozycji na rynku pracy, planów zawodowych, stopnia satysfakcji z kształcenia zrealizowanego w perspektywie wykonywanej pracy zawodowej, stopnia osiągnięcia wybranych kompetencji, przydatności wiedzy i kompetencji zdobytych podczas studiów w pracy zawodowej. Celem tego badania jest rozpoznanie sytuacji zawodowej absolwentów i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i oczekiwań pracodawców, a także uczynienie programów kształcenia atrakcyjnymi z punktu widzenia rynku pracy. Wyniki badań służą weryfikacji określonych w programie studiów efektów kształcenia oraz doskonaleniu programów kształcenia. Opracowywany przez Dział Jakości Kształcenia raport zawierający wyniki badań, wnioski i zalecenia, przekazywany jest Władzom Uczelni i Wydziału. Wyniki badania są omawiane na spotkaniach Komisji Programowej, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, corocznej konferencji dydaktycznej. Wyniki analiz służą ocenie przydatności osiągniętych przez absolwentów efektów kształcenia na rynku pracy. Są podstawą do tworzenia rekomendacji do doskonalenia programów kształcenia. Na podstawie

wyników tej analizy formułowane są wnioski z badań będące przesłankami do dostosowywania oferty edukacyjnej, programów i procesu kształcenia do zmieniającego się rynku pracy.

W roku akademickim 2015/2016 Wydział Nauk Stosowanych w Krakowie miał dopiero pierwszych absolwentów na studiach I stopnia. Zgodnie z procedurą P-13, zostaną oni poddani badaniu rok po ukończeniu studiów, czyli w listopadzie 2017 roku. Nie było zatem jeszcze możliwości wdrożenia i zbadania skuteczności tej procedury na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie na kierunku *zarządzanie* na studiach I stopnia.

W trakcie wizytacji PKA Zespół Oceniający miał jednak okazję zapoznać się z przykładowym raportem z badań losów zawodowych absolwentów dla jednostki macierzystej. Na uwagę zasługuje obszerny kwestionariusz, jaki jest wykorzystywany w badaniu i wielość informacji, jakie udaje się uzyskać w badaniu. Raport z badania jest bardzo rzetelnie przygotowanym opracowaniem. Dobrą praktyką jest uwzględnienie w kwestionariuszu badań w ocenianych przez absolwentów kompetencjach tych, które zostały uznane za najważniejsze w dokumentach strategicznych Uczelni – misji i strategii rozwoju SAN oraz Polityce Jakości SAN.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji pozwala wnioskować, że Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów.

6.1.6

Prowadzona na Wydziale polityka kadrowa oraz wdrożone w ramach OWSZJK procedury P-04 – *Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego*, P-05 – *Ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych*, P-08 – *Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych*, P-09 – *Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów* (tzn. „ankietyzacja”), P-15 – *Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich* pozwalają na ocenę kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Standardy dotyczące kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz wskaźniki ich osiągania zostały określone w ogólnouczelnianym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia. Prowadzona ocena kadry przyczynia się do monitorowania i poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

Na ocenianym kierunku prowadzona jest systematycznie studencka ocena jakości zajęć dydaktycznych. Badanie jest przeprowadzane na koniec każdego semestru. Studenci oceniają w następujące aspekty pracy nauczycieli: punktualność prowadzącego, przygotowanie prowadzącego do zajęć, znajomość tematyki zajęć przez prowadzącego, zdolność prowadzącego do przejrzystego i precyzyjnego przekazywania treści zajęć, umiejętność zainteresowania studentów tematyką zajęć, gotowość prowadzącego do odpowiadania na pytania studentów i udzielania dodatkowych wyjaśnień, zdolność prowadzącego do nawiązywania kontaktu ze studentami, kultura osobista prowadzącego i stosunek do studentów, możliwość poszerzenia wiedzy o przedmiocie na zajęciach, możliwość nabycia nowych umiejętności i kompetencji na zajęciach, przydatność zajęć w praktyce zawodowej, ogólna jakość wykorzystywanych pomocy dydaktycznych.

Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych przekazywane są w formie raportów cząstkowych Kierownikom Zakładów, a także ocenianym nauczycielom akademickim, a w formie raportu końcowego - Władzom Uczelni i Wydziału. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są wykorzystywane do doskonalenia jakości zajęć dydaktycznych i pracy kadry akademickiej poprzez indywidualne działania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia oraz poprzez decyzje o charakterze ogólnym podejmowane przez Władze Uczelni i Wydziału. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej. Wnioski z badań stanowią podstawę do samooceny i weryfikacji działań nauczycieli oraz ważny element polityki zapewniania jakości kadry dydaktycznej. Są uwzględniane przez Kierownika Zakładu przy przydzielaniu zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. Ocena nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów jest jednym z 3 elementów składających się na ocenę okresową dokonywaną przez Rektora. W wypadku przyznania oceny negatywnej Uczelnia analizuje jej przyczyny i może rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą. Na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia są systematycznie publikowane

biuletyny dla studentów (co zostało zaprezentowane podczas wizytacji), w których uwzględnia się podsumowanie wyników badania, a zatem studenci otrzymują informację zwrotną (co zostało potwierdzone podczas rozmowy ze studentami), co jest bardzo ważne dla ich zaangażowania w badania jakości prowadzone na Wydziale.

Na ocenianym kierunku prowadzone są również hospitacje, którymi objęci są wszyscy pracownicy. Ich istotnym elementem jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną mająca na celu zaplanowanie możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu kształcenia. Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć oraz możliwość sformułowania odpowiednich zaleceń. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają także ocenie okresowej (P-05), w której uwzględnia się: ocenę dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni i Wydziału (przedstawionego w postaci wypełnionego przygotowanego wcześniej arkusza oceny pracownika), ocenę doświadczenia praktycznego zdobytego poza uczelnią (np. podnoszenie kwalifikacji zawodowych) w szczególności w przypadku oceny pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na studiach o profilu praktycznym, wyniki hospitacji, oraz wyniki oceny nauczycieli dokonywanej przez studentów. Ocena dotyczy okresu 4 ostatnich lat i jest dokonywana przez Kierownika Zakładu, który przedstawia ewentualną propozycję jego dalszego zatrudnienia. Ocenę opiniuje Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników, a następnie zatwierdza Rektor Uczelni.

Wnioski wynikające z oceny okresowej mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja (arkusze oceny okresowej, arkusze hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów, sprawozdania ze spotkań Komisji Programowej, itd.) pozwala na stwierdzenie, iż na Wydziale przykładą się dużą wagę do systematycznej oceny kadry.

W ramach wsparcia kadry dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia system przewiduje możliwość organizowania szkoleń uczelnianych dla nauczycieli w zakresie doskonalenia metod i technik dydaktycznych, możliwość publikowania przez nauczycieli w wydawnictwie uczelnianym, uczestniczenie w programach wymiany międzynarodowej, a także nagradzanie najlepiej ocenianych nauczycieli akademickich, oraz finasowanie ich udziału w konferencjach naukowych.

Pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi są oceniani przez studentów w ramach badania bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia..

Prowadzona ocena kadry przyczynia się do monitorowania i podniesienia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

6.1.7

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Wdrożenie opisanych powyżej procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróznicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi). Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom. Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Władze Wydziału, które mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzania rozmów z dydaktykami. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej.

Wnioski z wyników przeprowadzonej oceny jakości zajęć dydaktycznych są omawiane na spotkaniach Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (co znalazło swoje

odzwierciedlenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji ze spotkań Rad Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia). Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia raz w roku akademickim przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału oraz Senatu opinię o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na podstawie otrzymanych raportów końcowych. Wyniki oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są uwzględniane w ocenie okresowej pracowników. Analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika potwierdza, że wyniki oceny dokonywanej przez studentów wpływają na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej.

Wyniki przeprowadzonej wśród studentów oceny jakości zajęć, w tym obserwacja tendencji ocen uzyskiwanych w tym procesie są uwzględniane przez Kierownika Zakładu i Dziekana przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. W wypadku przyznania oceny negatywnej nauczyciel ma obowiązek przedstawienia przełożonemu planu naprawczego. W kolejnym semestrze podlega ponownej ocenie studenckiej oraz hospitacjom. W przypadku uzyskania ponownej oceny negatywnej Władze Uczelni i Wydziału mogą rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Informacja podsumowująca wyniki badania jakości zajęć dydaktycznych jest zamieszczana na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, dzięki czemu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. nagrody).

Wdrożenie opisanych procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

6.1.8

W ramach WSZJK na Wydziale wdrożono procedury P-06 – *Baza dydaktyczna, wsparcie dla studentów, organizacja i realizacja procesu kształcenia*, P-07 – *Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia* służące monitorowaniu i zapewnieniu właściwej infrastruktury dydaktycznej i organizacji procesu kształcenia.

Raz na 2 lata wśród studentów dokonywana jest ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia. Ocenie studentów podlega m.in.: wielkość i stan pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenia tych pomieszczeń w środki audiowizualne, liczebność studentów w grupach wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych i seminaryjnych, dostęp studentów do biblioteki i literatury wskazanej w sylabusach, użyteczność strony internetowej Wydziału, dostępność informacji związanych z tokiem studiów, możliwości rozwoju osobistego stworzone studentom przez Uczelnię, warunki odpoczynku na terenie Wydziału, jakość obsługi administracyjnej studentów, dostępność nauczycieli i władz Wydziału dla studentów.

Opracowywane na tej podstawie wyniki i rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla doskonalenia organizacji procesu kształcenia i bazy dydaktycznej oraz planów zarządzania Uczelnią. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja pozwala na stwierdzenie, że są one przedmiotem dyskusji na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Rady Wydziału. Wdrożenie opracowanych na tej podstawie rekomendacji pozwala na zapewnienie studentom odpowiednich warunków w zakresie m.in. bazy dydaktycznej, obsługi administracyjnej, środków wsparcia, przepływu informacji, itd. Przykładowe działania wdrożone w ramach wykorzystywania wyników badań to systematyczne szkolenia pracowników Dziekanatu z zakresu obsługi klienta, udostępnienie informacji wskazanych przez studentów jako przydatne na stronie internetowej Wydziału, regularne wzbogacanie zasobów bibliotecznych. Zgodnie z deklaracjami Władz Wydziału, w proces zapewnienia właściwej jakości kształcenia włączani są prowadzący zajęcia poprzez dbałość o odpowiednie zaplecze dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć, zwłaszcza przy doborze metod ich realizacji.

Wyniki prowadzonych na Wydziale badań, a także rozmowy Zespołu Oceniającego PKA ze studentami potwierdzają, że zasoby materialne odpowiadają potrzebom studentów.

6.1.9

Kwestie związane z gromadzeniem danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur OWSZJK oraz ich wykorzystaniem reguluje m.in. procedura P-18: *Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia*, która określa zasady gromadzenia danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur OWSZJK oraz ich wykorzystania w celu doskonalenia procesu dydaktycznego. Jej celem jest m.in. zwiększenie skuteczności funkcjonowania Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia.

Za gromadzenie tej dokumentacji odpowiada Dział Jakości Kształcenia. Działania te są dokumentowane w postaci różnego rodzaju zestawień, raportów bądź sprawozdań, do których mają wgląd interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Raporty dotyczące działań związanych z badaniem jakości kształcenia są analizowane przez jednostkę centralną, tj. Dział Jakości Kształcenia, Dziekana Wydziału oraz Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia, i stanowią podstawę do wspólnie wypracowanych rekomendacji i podjęcia działań naprawczych. Ich analiza pozwala na stwierdzenie, że są przygotowywane w sposób rzetelny i staranny. Analizę semestralną obejmującą między innymi wyniki sesji egzaminacyjnej, wyniki badań ankietowych przeprowadza najczęściej Dziekan oraz dział Jakości Kształcenia. Analiza danych ma charakter ilościowy i jakościowy oraz uwzględnia wnioski i rekomendacje wynikające z badań jakości kształcenia.

Działania dotyczące zapewniania jakości kształcenia, w tym wyniki badań w zakresie jakości kształcenia są przedmiotem obrad Senatu, Rady Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Na ich podstawie opracowywane są rekomendacje, których wdrożenie ma na celu podnoszenia jakości kształcenia. Potwierdzają to dokumenty przedstawione podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami i kadrami Wydziału. Dokumentacja dotycząca analiz i działań w zakresie zapewniania jakości kształcenia jest gromadzona w Zakładach oraz w Dziale Jakości Kształcenia, a także w Dziekanacie.

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż działania podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia są systematycznie gromadzone i dokumentowane, a także służą analizom dotyczącym zapewnienia jakości kształcenia.

6.1.10

OWSZJK zawiera informacje na temat udostępniania informacji o toku studiów, tj. wczesnego informowania studentów o zmianach w planowanych zajęciach, harmonogramie zajęć i konsultacji z nauczycielami akademickimi, terminach zaliczeń przedmiotów, zasadach rekrutacji określonych przez Senat, regulaminie studiów, regulaminie dyplomowania. Informacje te są przekazywane na stronie internetowej Wydziału Nauk Stosowanych w Krakowie. Na stronie zamieszczone są również informacje dotyczące programu kształcenia, efektów kształcenia oraz stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji w tym zakresie są sylabusy przedmiotów. W udostępnianych studentom na stronie sylabusach szczegółowo określa się kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji. Zawartość poszczególnych sylabusów jest także prezentowana podczas pierwszych zajęć.

Dzięki programowi *WIRTUALNY DZIEKANAT* studenci mają dostęp do ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

Na uwagę zasługuje fakt, że studenci systematycznie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez realizowane przez Dział Jakości Kształcenia wspólnie z Samorządem badanie ankietowe, co wspomaga procedura P-07 (*Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia*). Na podstawie wyników tego badania opracowywane są rekomendacje w tym zakresie. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja świadczy o tym, że w obszarach, w których zostały stwierdzone braki wdrażane są działania naprawcze, jak np. zwiększenie czytelności strony www Wydziału poprzez posegregowanie dokumentów w odpowiednich zakładkach, zamieszczanie biuletynów informacyjnych na stronie Działu Jakości Kształcenia, itd. Studentom udostępniana jest także dokumentacja dotycząca działań realizowanych w ramach OWSZJK. Opis obowiązujących procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych w

Dziekanacie. Streszczenia lub podsumowania opracowywanych raportów są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK.

Na podstawie rozmów z władzami Wydziału oraz studentami można stwierdzić, iż na Wydziale są realizowane powszechnie obowiązujące standardy w zakresie polityki informowania studentów na temat efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów. Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, a także opinie studentów zgłoszone podczas spotkania Zespołu PKA pozwalają na stwierdzenie, że studentom zapewniono dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz o jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

Studenci mają dostęp do informacji poprzez zalogowanie się na swoje konto na stronie internetowej uczelni. Na stronie są publikowane programy studiów, wyniki przeprowadzonych badań, informacje o wydarzeniach kulturalnych, oferty praktyk, warsztatów, szkoleń. Nauczyciele akademicy są zachęceni przez poszczególne działy uczelni do przekazywania informacji bieżących swoim studentom podczas zajęć dydaktycznych. Studenci regularnie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez badanie ankietowe. Systematycznie wdraża się działania naprawcze w obszarach, w których zostają zdiagnozowane nieprawidłowości.

6.2

Wdrożony na Wydziale kompleksowy System Zarządzania Jakością Kształcenia umożliwia budowanie mechanizmów, które zapewniają jego rozwój i doskonalenie. Kwestie związane z oceną skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości zarówno na szczeblu Uczelni, jak i Wydziału oraz jego doskonaleniem reguluje procedura P-14: *Weryfikacja, modyfikacja i doskonalenie systemów zarządzania jakością kształcenia*, której celem jest doskonalenie systemów w taki sposób, aby były one zgodne z bieżącymi regulacjami prawnymi, najnowszymi trendami w obszarze zapewniania jakości kształcenia, potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W założeniach ma to zwiększyć skuteczność tych systemów, a w dalszej perspektywie budować kulturę jakości kształcenia. Procedura przewiduje m.in. możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji w systemach przez wszystkich pracowników, studentów oraz przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią. Mogą być one zgłaszane w ciągu całego roku akademickiego. Dodatkowo, na corocznej konferencji dydaktycznej odbywającej się na koniec roku akademickiego Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba przedstawia podsumowanie działań realizowanych w ramach ogólnouczelnianego OWSZJK na Uczelni, wstępne rekomendacje na nadchodzący rok akademicki oraz propozycje dotyczące wprowadzenia modyfikacji w tym systemie. Dziekan Wydziału przedstawia analogiczne podsumowanie dla Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Modyfikacje w systemach wprowadzane są z początkiem nowego roku akademickiego.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z władzami Wydziału i pracownikami Działu Jakości Kształcenia pozwalają wnioskować, że w OWSZJK był oceniany i wprowadzano w nim modyfikacje mające na celu zwiększenie jego skuteczności (wdrażanie nowych procedur lub modyfikowanie już obowiązujących procedur). Jedną z ostatnich wprowadzonych w nim zmian był przegląd i zebranie regulacji w obszarze przepływu informacji dotyczących wyników badania jakości kształcenia i uzupełnienie OWSZJK o procedurę P-18: *Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia* oraz rozszerzenie procedury P-14 o badanie ankietowe dotyczące efektywności systemów zarządzania jakością kształcenia, które ma być realizowane nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Natomiast przykładowe działania potwierdzające fakt wykorzystywania wyników oceny skuteczności systemu do jego doskonalenia to np. powołanie Pełnomocnika Rektora ds. Pracodawców, zakup bazy danych do dokumentowania dorobku kadry od firmy zewnętrznej, publikowanie biuletynu dla studentów na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia. Można zatem wnioskować, że wyniki oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości są wykorzystywane do jego doskonalenia. Znajduje to także potwierdzenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji – np. sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Ocena funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości pozwala uznać, iż ma on istotny wpływ na doskonalenie jakości kształcenia na wizytowanym kierunku poprzez wprowadzenie

wskazanych w raporcie zmian doskonalących w programie kształcenia i jego organizacji jak również efektów kształcenia uzyskiwanych przez studentów. Na Wydziale oraz w Uczelni dokonuje się systematycznej oceny skuteczności ogólnouczelnianego oraz wydziałowego SZJK, czego wynikiem jest systematyczna aktualizacja tych systemów dokonywana wraz z końcem każdego roku akademickiego. OWSZJK jest ugruntowany w polityce projakościowej Wydziału. Podejmowane są systematyczne działania w celu jego aktualizacji, mającej na celu zwiększenie jego efektywności.

3. Uzasadnienie oceny

Podsumowując można zatem stwierdzić, iż dokumentacja dotycząca OWSZJK obejmuje wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Są one spójne i zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami. Wdrożony w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi oraz na Wydziale Nauk Stosowanych w Krakowie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi system zarządzania jakością kształcenia uwzględnia przyjętą w Uczelni Politykę Jakości. Ma charakter kompleksowy i obejmuje wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i czynniki decydujące o jego jakości. Procedury postępowania są szczegółowo opisane i zapewniają podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Precyzyjnie został także określony zakres obowiązków i kompetencji poszczególnych jednostek w ramach OWSZJK.

Przedstawiona Zespołowi Oceniającemu dokumentacja oraz rozmowy ze studentami i Władzami Uczelni potwierdzają, że wdrożony na Wydziale WSZJK umożliwia systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia: projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, weryfikację osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, ocenę kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej, ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów, ocenę sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

Analizując przedstawione podczas wizytacji rozwiązania organizacyjne oraz przyjęte regulacje, można wnioskować, że są one skuteczne i spełniają założone cele. Pozwalają na dokonywanie rzetelnej oceny i analizy osiągniętych efektów kształcenia, doskonalenie programu kształcenia i metod jego realizacji. Procedury zostały opisane w sposób czytelny, a ich realizacja zapewnia podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym i podział zadań związanych z zapewnianiem jakości kształcenia pomiędzy poszczególne jednostki są przejrzyste.

Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja potwierdza, że na Wydziale dokonuje się systematycznej oceny skuteczności WSZJK i jego wpływu na podnoszenie jakości na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu. Uczelnia poddaje ocenie wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia z punktu widzenia jego struktury, metod i narzędzi pracy oraz skuteczności w identyfikowaniu nieprawidłowości w obszarach podlegających ocenie.

Władze Uczelni i Wydziału dokładają wszelkich starań, aby w budowanie kultury jakości włączyć interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Z dokonanych przez Zespół Oceniający analiz wynika, że ich udział w procesie zapewniania jakości kształcenia jest znaczący, starannie dokumentowany i przyczynia się do budowy jakości procesu kształcenia. Stosowane na Wydziale formy aktywizacji uczestników procesu kształcenia przynoszą zakładane rezultaty. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w tworzeniu i doskonaleniu programu kształcenia oraz w określaniu i ocenie efektów kształcenia, np. poprzez ich pracę w Komisji Programowej. Przedstawiciele studentów uczestniczą w spotkaniach m.in.: Senatu, Rady Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Komisji Programowej. Na tych spotkaniach widoczna jest ich aktywność. Studenci

zgłaszają wnioski i propozycje zmian w programie kształcenia, czy w zakresie bazy dydaktycznej. Przedstawiona dokumentacja potwierdza fakt, że Samorząd opiniuje programy w tym efekty i plany kształcenia, regulaminy (np. Regulamin Studiów, Zasady Dyplomowania), a także realizuje wspólnie z DJK badania jakości kształcenia.

Przedstawioną podczas wizytacji dokumentację (raporty, sprawozdania, regulaminy) cechuje staranność opracowania, czytelność i rzetelność. Widoczne jest przywiązywanie wagi do opracowania stosownych rekomendacji. Jakość tych materiałów nie budzi zastrzeżeń.

Podsumowując, obowiązujący na Wydziale System Zarządzania Jakością Kształcenia jest kompleksowy i przejrzysty. Zakres zadań i odpowiedzialności poszczególnych jednostek realizujących działania projakościowe jest spójny i logiczny, co pozytywnie wpływa na strukturę zarządzania procesem dydaktycznym. Regulacje wdrożone w ramach WSZJK umożliwiają sprawne organizowanie procesu kształcenia i wdrażanie rozwiązań doskonalących. Obowiązujące na Wydziale procedury pozwalają na realizację przyjętej w Uczelni Polityki Jakości.

4. Zalecenia

Brak